

PARLEMETER 2017

SILNEJŠÍ HLAS

NÁZORY OBČANOV NA PARLAMENT A EÚ

ŠTÚDIA - Séria prieskumov verejnej mienky

Raziskava Evrobarometra, ki jo je naročil Evropski parlament

Generálne riaditeľstvo pre komunikáciu

Oddelenie monitorovania verejnej mienky

Október 2017 – PE 608.741

PARLEMETER 2017

SILNEJŠÍ HLAS

NÁZORY OBČANOV NA PARLAMENT A EÚ

ŠTÚDIA

Súbor monitorovania verejnej mienky

Generálne riaditeľstvo komunikácie

Oddelenie monitorovania verejnej mienky

IMPRESSUM

AUTORI

Philipp SCHULMEISTER, vedúci oddelenia (redaktor)

Elise DEFOURNY, Said HALLAOUY, Luisa MAGGIO

Matthias BÜTTNER

GRAFICKÁ PODPORA

Katarzyna ONISZK, Marianna COLONNA

Rukopis bol dokončený v októbri 2017.

Brusel, © Európska únia, 2017

Fotografia na obálke: Shutterstock

O VYDAVATEĽOVI

Tento dokument vypracovalo oddelenie monitorovania verejnej mienky v rámci Generálneho riaditeľstva komunikácie Európskeho parlamentu (DG COMM).

Na oddelenie monitorovania verejnej mienky sa môžete obrátiť prostredníctvom tejto adresy: public.opinion.monitoring@europarl.europa.eu

JAZYKOVÁ VERZIA

Originál: EN

ODMIETNUTIE ZODPOVEDNOSTI

Tento dokument bol vypracovaný a určený najmä pre poslancov a zamestnancov Európskeho parlamentu ako pomoc pri ich parlamentnej činnosti. Za obsah tohto dokumentu nesie výhradnú zodpovednosť autor a názory, ktoré sú v ňom vyjadrené, nepredstavujú oficiálne stanovisko Európskeho parlamentu.

OBSAH

PREDSLOV	7
ZHRNUTIE	9
KONTEXT	11
1. KAPITOLA: SILNEJŠÍ HLAS	13
Môj hlas má váhu v EÚ a v mojej krajine	14
Záujem o európske záležitosti	16
Členstvo v EÚ ako dobrá vec	17
Moja krajina má prospech z členstva v EÚ ... a prečo	18
Idú veci správnym smerom?	23
Moja krajina alebo EÚ na správnej ceste?	26
Obraz a úloha Európskeho parlamentu	26
Záujem o voľby do Európskeho parlamentu	30
2. KAPITOLA: ČO TREBA CHRÁNIŤ?	31
Boj proti hrozbe terorizmu	33
Sociálno-demografické profily respondentov	39
Európska a národná identita: spoločný základ	40
Zaostrené na digitálnu Európu	41
Zaostrené na kybernetickú bezpečnosť	41
3. KAPITOLA: VÝZVA KONAŤ NA ZÁKLADE JASNÝCH HODNÔT	43
Boj proti terorizmu je prioritou pre.....	44
Boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu	45
Boj proti nezamestnanosti mladých ľudí	46
Boj proti zmene klímy tvorivými riešeniami	47
Boj proti zmene klímy a podpora hospodárstva: ide o rozpor?	48
Pevný záväzok voči európskym hodnotám	50
TECHNICKÉ ŠPECIFIKÁCIE	54

PREDSLOV

Na názoroch záleží. Pre demokraticky zvolený Európsky parlament, ktorý je zastúpením a hlasom všetkých občanov Európskej únie, je prvoradé vypočutie a pochopenie týchto názorov v ich rozmanitosti. Parlemeter Európskeho parlamentu vo svojom desiatom roku pokračuje v monitorovaní názorov európskych občanov na členstvo v EÚ a jeho výhody, na to, či má ich hlas v Únii váhu, a v neposlednom rade v monitorovaní ich postojov k Európskemu parlamentu, jeho prioritám, opatreniam a poslaniu. Parlemeter je zrkadlom dnešných snáh Európskej únie vytvoriť spoločný obraz na základe rozmanitosti.

Prieskumy Parlemeter od roku 2007 vykresľujú hutný a pestrý obraz vývoja európskej verejnej mienky v čase. Sledujú jej vzostupy a pády v časoch krízy a úspechu a zároveň informujú o pevnom záväzku európskych občanov voči základným právam a slobodám. Prieskumy verejnej mienky, ktoré vykonáva Európsky parlament, objasňujú význam EÚ pri riešení globálnych hrozieb, merajú informovanosť občanov o EÚ a osobitne o legislatívnych opatreniach Parlamentu, a to v mene občanov a v ich záujme.

V rámci toho prieskumy Parlemeter ponúkajú množstvo údajov a informácií, ktoré umožňujú podrobný pohľad na trendy verejnej mienky nielen na úrovni európskeho priemeru, ale poskytujú aj oveľa podrobnejšie údaje na úrovni jednotlivých krajín alebo na sociálno-demografickej úrovni.

Parlemeter je takým hodnotným a užitočným nástrojom práve pre toto množstvo dostupných podrobných informácií. Ako vyplýva z tohto prieskumu, výsledky európskeho priemeru v každej jednotlivéj otázke ukazujú len polovicu príbehu. Úplný obraz Európskej únie očami jej občanov sa objaví, až keď sa spoja – a často dajú do protikladu – s rôznymi vnútroštátnymi výsledkami.

Terénny prieskum spojený s týmto Eurobarometrom Európskeho parlamentu sa vykonával od 23. septembra do 2. októbra 2017. Spoločnosť Kantar Public vykonala osobné pohovory s 27 881 respondentmi vo všetkých 28 členských štátoch.

Predstavenie výsledkov sa začína opisom kontextu, hlavných politických a hospodárskych udalostí, ktoré sa stali v uplynulých mesiacoch a ktoré sú nevyhnutné na pochopenie posunov v názoroch a trendoch. Správa je rozdelená do troch kapitol podľa troch

hlavných tém: prvá kapitola je venovaná hlasu občanov a ich postojom k Európskej únii a Európskemu parlamentu. V druhej kapitole sa skúmajú názory na to, pred ktorými hrozbami by ich mala Európska únia prioritne chrániť, ako aj na to, ktoré úspechy Európskej únie si želajú zachovať. V tretej kapitole sa napokon objasňujú politické priority, v ktorých by mal Európsky parlament podľa európskych občanov konať, a v neposlednom rade hodnoty, ktoré európski občania považujú za dôležité.

Pri mnohých dôležitých otázkach sa uvádza vývoj trendov od roku 2007 s analýzou posunov v názore európskych občanov. Niektoré otázky neboli položené vo všetkých kampaniach Parlemeter, vývoj trendov jednotlivých ukazovateľov sa preto môže líšiť.

ZHRNUTIE

Prieskum Parlemeter 2017 ukazuje, že hlas európskych občanov je silnejší, že viac veria v európsky projekt a že aj Európsky parlament v očiach stúpol. V súvislosti s oživenou diskusiou o budúcnosti Európy a spochybnenou jednotou v rámci Európskej únie 47% európskych občanov cíti, že ich hlas má v EÚ váhu. To je najlepší výsledok od volieb do Európskeho parlamentu v roku 2009. Okrem toho, vzhľadom na 57% respondentov, ktorí sa domnievajú, že členstvo v EÚ je pre ich krajinu dobrá vec, sa tento ukazovateľ takisto vrátil takmer na svoju úroveň z obdobia pred krízou.

Parlemeter Európskeho parlamentu z roku 2017 pozorne sleduje názory európskych občanov na členstvo v EÚ a jeho výhody, na to, či má ich hlas v Európskej únii váhu, ako aj ich postoje k Európskemu parlamentu, jeho prioritám, opatreniam a poslaniu.

Priaznivé znaky oživenia hospodárstva v EÚ a návrat k stabilite sa čoraz viac vnímajú ako „nový normál“. V prvej časti prieskumu Parlemeter 2017 sa ukazuje čoraz väčšia priazeň občanov voči EÚ, čo sa preukázalo už v predchádzajúcich prieskumoch od roku 2016. Z posledného prieskumu z marca 2017 s názvom Dva roky do volieb do Európskeho parlamentu už vyplynulo, že občania si čoraz viac uvedomujú, že EÚ v ich mene koná v oblastiach, ktoré označujú za prioritné. V nadväznosti na toto rastúce uznanie opatrení EÚ zostáva záujem o EÚ vysoký na úrovni 57%, pričom priebežne trvale stúpa.

V rámci obnovenej diskusie o budúcnosti Európy jasná väčšina Európanov naďalej podporuje členstvo svojej krajiny v EÚ. 57% respondentov sa domnieva, že členstvo v EÚ je pre ich krajinu dobrá vec, čo je takmer toľko ako pred krízou. Zatiaľ čo tento pocit je menej prítomný v najväčšie postihnutých členských štátoch, občania z hospodársky stabilnejších krajín sa skôr vyjadrujú v prospech EÚ. Väčšina respondentov vo všetkých členských štátoch tvrdí, že členstvo v EÚ ich krajine prospelo. V porovnaní s rokom 2016 sa tento pocit na úrovni EÚ zvýšil o štyri percentuálne body a teraz dosahuje 64%. Viac občanov sa okrem toho domnieva, že veci v EÚ sa vyvíjajú správnym smerom (31%, +6 percentuálnych bodov v porovnaní s marcom).

Na pozadí tohto stále rastúceho optimizmu sa nárast vo verejnej mienke týka aj Európskeho parlamentu. Z nárastu o osem percentuálnych bodov teraz vyplýva, že pozitívnu predstavu o Európskom parlamente má 33% všetkých občanov. Tento nárast je spojený s podobným

poklesom o sedem percentuálnych bodov na celkove 21% občanov, ktorí majú o EP negatívnu predstavu, zatiaľ čo 42% respondentov má stále neutrálnu predstavu.

A napokon možno uviesť zaujímavý pohľad na nadchádzajúce voľby do Európskeho parlamentu v roku 2019. V čase, keď do volieb zostávajú menej ako dva roky, žiada 47% Európanov významnejšiu úlohu pre Európsky parlament, zatiaľ čo 55% Európanov už teraz vyhlasuje svoj záujem o nadchádzajúce voľby do Európskeho parlamentu.

V druhej časti prieskumu Parlemeter 2017 sa sleduje verejná mienka vzhľadom na hrozby a ochranu prostredníctvom EÚ. V politickej debate v EÚ sa už pevne ujal výraz Európa, ktorá chráni. Z nedávnych prieskumov Eurobarometra vyplynulo, že také otázky ako terorizmus, prisťahovalectvo a hospodárska situácia vyvolávajú veľké obavy.

V tejto kapitole sa preto najskôr identifikujú oblasti, v ktorých Európania očakávajú od EÚ ochranu. Ako hlavná hrozba, v prípade ktorej Európania chcú, aby im EÚ poskytla ochranu, sa javí terorizmus, ktorý uviedlo 58% respondentov. Na základe neistej hospodárskej situácie, ktorou trpí mnoho Európanov, sa vymedzujú také otázky ako nezamestnanosť (43%) a chudoba a vylúčenie (42%). Z hľadiska obáv občanov má prioritu stále ochrana pred nekontrolovanou migráciou s priemernou hodnotou 35%. Menej ako štvrtina Európanov uviedla zmenu klímy (23%), náboženský radikalizmus (23%), organizovanú trestnú činnosť (22%), ozbrojený konflikt (21%), politický extrémizmus (20%), šírenie infekčných chorôb (10%), kybernetické útoky, sociálny damping a ohrozenie ochrany údajov (všetky tri po 9%).

V prieskume sa ďalej posudzujú hlavné výdobytky, ktorých ochranu chcú občania od EÚ. Odpovede možno zoskupiť do dvoch hlavných kategórií: na jednej strane sú základné práva (44%) a sloboda cestovať, pracovať a študovať v celej EÚ (36%). Na druhej strane stoja sociálne a hospodárske výdobytky, najmä pracovné práva (34%), primerané dôchodky (34%) a hospodársky blahobyť (33%). Tieto výsledky sú v primeranom súzvu s hodnotami, ktorých ochranu Európania prioritne požadujú od Európskeho parlamentu: ochrana ľudských práv (56%), sloboda prejavu (34%) a rovnosť žien a mužov (32%).

V tretej kapitole prieskumu Parlemeter 2017 sa uvádza, aké konkrétne politické opatrenia Európania od Európskeho parlamentu očakávajú. V súlade s už skôr určenými hrozbami Európania v prvom rade a v rovnakej miere podporujú opatrenia v oblasti chudoby a vylúčenia (41%), ako aj opatrenia proti terorizmu (41%). Boj proti nezamestnanosti mladých ľudí je v priemere treťou najčastejšie uvádzanou položkou (31%). Tieto tri najčastejšie položky vo všeobecnosti naznačujú záujem európskych občanov: chcú naplniť svoje životy na mieste, ktoré zaručuje ich hospodárske možnosti a chráni ich slobody.

KONTEXT

Ako pri každom prieskume tohto druhu je na riadnu analýzu jeho zistení **klúčové pochopenie vnútroštátneho, európskeho a medzinárodného kontextu, v ktorom sa pohovory uskutočňovali.**

Priaznivé znaky oživenia hospodárstva a návrat k stabilite sa v Európskej únii čoraz viac vnímajú ako „nový normál“. V súlade s tým sa prejav o stave Únie, ktorý predseda Európskej komisie Jean-Claude Juncker predniesol v Európskom parlamente 13. septembra 2017, opieral o zreteľné charakteristické znaky týchto dosiahnutých pozitívnych výsledkov ako o vhodné východisko na vytvorenie silnejšej Európskej únie.

Zdá sa, že v narastajúcom optimizme, pokiaľ ide o budúcnosť EÚ, sa odráža postupné oživenie hospodárstva, ku ktorému prišlo v jej členských štátoch. Podľa Eurostatu bolo v druhom štvrtroku 2017 v EÚ28 zamestnaných 235,4 milióna mužov a žien¹: to je doposiaľ najvyššia zaznamenaná úroveň. Eurostat zároveň odhaduje, že v druhom štvrtroku 2017 vzrástol sezónne upravený HDP v eurozóne (EZ19) o 0,6% a v EÚ28 o 0,7%. V porovnaní s rovnakým štvrtkom predchádzajúceho roka sezónne upravený HDP v druhom štvrtroku 2017 vzrástol v eurozóne o 2,3% a v EÚ28 o 2,4%².

Výzvy predsedu Junckera na začatie reformného procesu Európskej únie sa ujali rovnako európski politici aj médiá, čo viedlo k čoraz väčšej verejnej diskusii a informovanosti.

Napriek tomu, že od roku 2014 sa znížil hromadný prílev utečencov a nelegálnych migrantov po hlavných trasách a výrazne klesol počet žiadateľov o azyl, Európska únia sa naďalej zaoberá migrantmi a utečencami prichádzajúcimi najmä cez Stredozemné more, čo vedie k množstvu tragických strát.

Teroristické útoky stále zasahujú nevinných ľudí v rôznych krajinách EÚ. Toto leto sa uskutočnili dva teroristické útoky v Spojenom kráľovstve: 3. júna na moste London Bridge a 15. septembra v londýnskom metre. 17. augusta zasiahol Barcelonu teroristický útok, pri ktorom bolo zabitých 14 a zranených viac ako 130 osôb. V Belgicku opäť došlo k dvom teroristickým útokom, a to v Bruseli 20. júna a 25. augusta. V neposlednom rade sa dva teroristické útoky uskutočnili vo Francúzsku: 6. júna v Paríži a 1. októbra v Marseille.

1 <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/8220116/2-13092017-AP-EN.pdf/c2bdcb38-37b8-4b8d-9832-24e1cec1e6bf>

2 <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/8213935/2-07092017-AP-EN.pdf/6fe1f60c-51e2-4b98-9d14-ca6ea5c7e260>.

Viacero krajín EÚ zasiahli prírodné katastrofy. V Taliansku bolo 9. septembra zaplavené okolie mesta Livorno a 21. augusta zasiahlo ostrov Ischia zemetrasenie. Ďalšie zemetrasenie zasiahlo 21. júla grécky ostrov Kos. V širšom kontexte sa európske médiá vo veľkom rozsahu venovali sérii ničivých hurikánov, ktoré zasiahli Karibské ostrovy, Portoriko, ako aj pevninu USA.

Pokiaľ ide o Spojené kráľovstvo a prebiehajúce rokovania o vystúpení z Únie, rozhovory s Európskou úniou sú naďalej zložité a pokrok je zjavne stále nedostatočný, hoci sa uskutočňujú pokusy o oživenie konania. Mediá v celej Európskej únii podrobne informujú o problémoch spojených s procesom vystúpenia z Európskej únie, ako aj o jeho možných dôsledkoch.

Verejnej diskusii nielen v samotnom Španielsku zatiaľ výrazne dominuje politická kríza v Španielsku spôsobená situáciou v Katalánsku.

Voľby si často vyžadujú, aby občania prehodnotili svoje politické názory a svoje postoje v dôležitých otázkach. Pred prieskumom v teréne alebo po ňom sa na vnútroštátnej úrovni konalo viacero parlamentných a prezidentských volieb. V Nemecku sa 24. septembra 2017 uskutočnili parlamentné voľby, zatiaľ čo v Portugalsku sa na začiatku októbra konali voľby do miestnych samospráv. Občania budú okrem toho 15. októbra hlasovať v parlamentných voľbách v Rakúsku a 22. októbra v Českej republike. V októbri tohto roka sa uskutočnia aj voľby do miestnych samospráv v Estónsku, ako aj prvé kolo prezidentských volieb v Slovinsku.

1. KAPITOLA: SILNEJŠÍ HLAS

Ztrendov verejnej mienky v uplynulom roku vyplýva posilnenie priaznivého postoja voči EÚ, ako preukazuje osobitný prieskum Eurobarometra na podnet Parlamentu s názvom *Dva roky do volieb do Európskeho parlamentu (marec 2017)*³, *Parlemeter 2016*⁴, ako aj štandardný prieskum Eurobarometer 87 Európskej komisie (*máj 2017*)⁵.

47% európskych občanov sa domnieva, že ich hlas v EÚ má váhu. To je najlepší výsledok od volieb do Európskeho parlamentu v roku 2009. Okrem toho, vzhľadom na 57% respondentov, ktorí sa domnievajú, že členstvo v EÚ je pre ich krajinu dobrá vec, sa tento ukazovateľ takisto vrátil takmer na svoju úroveň z obdobia pred krízou. Záujem o EÚ zostáva vysoký, t. j. na úrovni 57%, pričom priebežne trvale stúpa.

Jasná väčšina Európanov naďalej podporuje členstvo svojej krajiny v EÚ. 57% respondentov sa domnieva, že členstvo v EÚ je pre ich krajinu dobrá vec, čo je takmer toľko ako pred krízou. 64% respondentov v rámci EÚ tvrdí, že členstvo v EÚ ich krajine prospelo. V porovnaní s rokom 2016 sa tento pocit na úrovni EÚ zvýšil o štyri percentuálne body. Viac občanov sa okrem toho domnieva, že veci v EÚ sa vyvíjajú správnym smerom (31%, +6 percentuálnych bodov v porovnaní s marcom).

Európania majú mnohostranný prístup k EÚ, ktorú vnímajú ako globálny subjekt s úlohou čeliť medzinárodným problémom aj ako správnu úroveň na rozhodnejšie konanie vo viacerých politických oblastiach⁶. Občania však od EÚ nielen viac očakávajú, ale ukazuje sa, že aj viac vnímajú opatrenia EÚ v týchto oblastiach.

V poslednom prieskume Európskeho parlamentu s názvom *Dva roky do volieb do Európskeho parlamentu* sa jasne ukázala zvyšujúca sa informovanosť európskych občanov o tom, čo pre nich EÚ robí. Pri porovnávaní výsledkov z roku 2016 s rokom 2017 sa ukazuje, že podiel respondentov, ktorí sa domnievajú, že „opatrenia EÚ sú primerané“, sa výrazne zvýšil takmer v každom členskom štáte vo väčšine politických oblastí. Témou druhej

3 Európsky parlament, Osobitný prieskum Eurobarometer *Dva roky do volieb do Európskeho parlamentu*, marec 2017, <http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/sk/20170426PVL00115/Two-years-until-the-2019-Europe-an-Elections>.

4 Európsky parlament, Osobitný prieskum Eurobarometer *Parlemeter 2016*, <http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/sk/20161110PVL00113/Parlemeter-2016>.

5 Európska komisia, Štandardný prieskum Eurobarometer 87, máj 2017, <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/STANDARD/surveyKy/2142>.

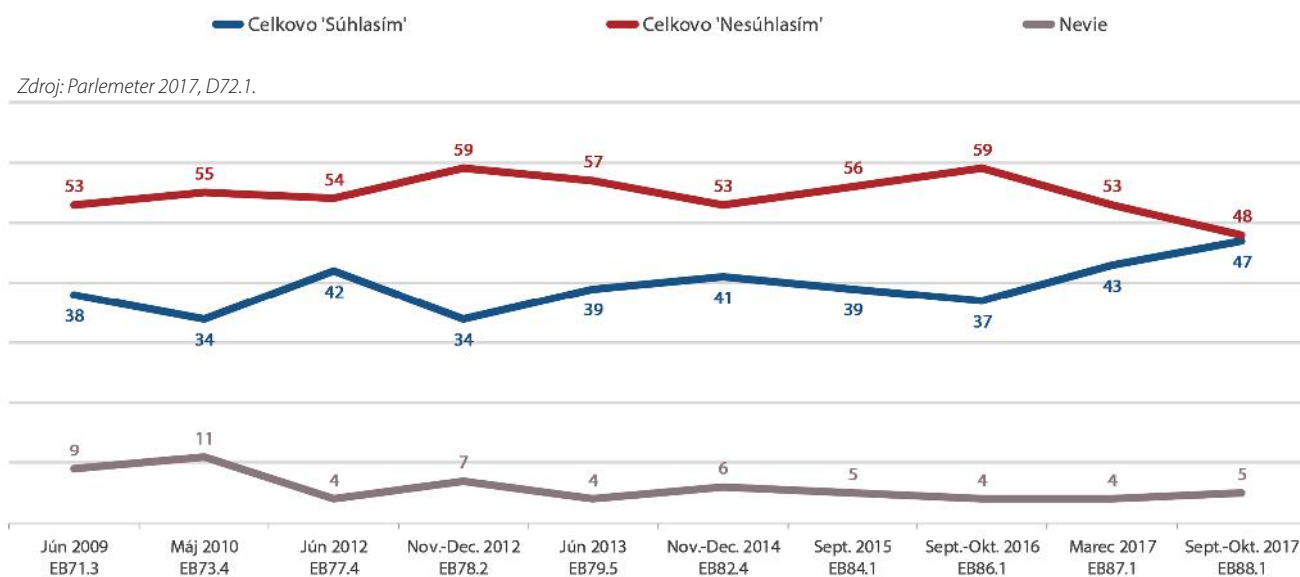
6 Európsky parlament, Osobitný prieskum Eurobarometer s názvom *Dva roky do volieb do Európskeho parlamentu*, marec 2017.

kapitoly bude význam tejto zvýšenej informovanosti európskych občanov, pokiaľ ide o opatrenia Európskej únie v súlade ich očakávaniami. Okrem toho by sa mohol dobre vysvetliť významný nárast v kľúčovej oblasti, a to konkrétne v oblasti zisťujúcej, či sa občania domnievajú, že ich hlas „*má v EÚ váhu*“.

Môj hlas má váhu v EÚ a v mojej krajine

Európania sa domnievajú, že na ich názore záleží a ich hlas má váhu: percentuálny podiel Európanov, ktorí sa domnievajú, že „*ich hlas má váhu v EÚ*“, dosiahol 47%, čo je najvyššia hodnota od volieb do Európskeho parlamentu v júni 2009.

? Prosím, uveďte, do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s týmto výrokom: „Môj hlas má váhu v EÚ.“

Zdroj: Parlemeter 2017, D72.1.

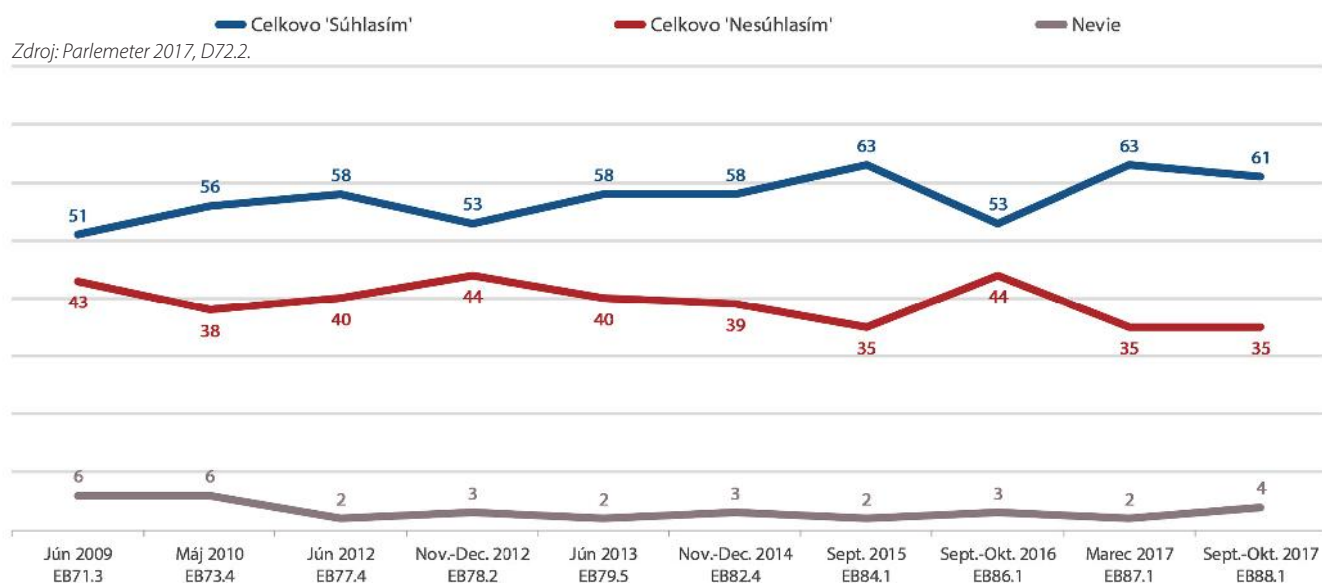
Percentuálny podiel Európanov, ktorí sa domnievajú, že „*ich hlas nemá váhu v EÚ*“, zaznamenal 48%, čo je zníženie o 11 percentuálnych bodov od maximálnej hodnoty v septembri 2016. Na vývoji obidvoch trendov vidieť, že sa nedávno začali zblížovať, pričom pozitívny pocit zaznamenal zisk štyroch percentuálnych bodov v porovnaní s marcom 2017 a desiatich percentuálnych bodov v porovnaní s predchádzajúcim rokom.

Tento vývoj je založený na rozsiahlom zlepšení vo veľkej väčšine členských štátov. Na vrchných miestach zoznamu tohto stúpajúceho vývoja sú také krajiny ako Slovinsko, Švédsko, Dánsko, Rakúsko a Írsko s nárastom o desať a viac percentuálnych bodov. Zastúpenie tohto názoru pokleslo len v Bulharsku, Litve a Rumunsku, zatiaľ čo na Cypre s v Lotyšsku zostáva nezmenené.

Základné dôvody, pokiaľ ide o to, prečo sa občania domnievajú, že ich hlas má teraz väčšiu váhu v EÚ, je potrebné pozorne posúdiť pri každej krajine s prihliadnutím na príslušné politické súvislosti. Podnetom na dosiahnutie týchto výsledkov by veľmi pravdepodobne mohli byť zvýšené opatrenia EÚ v súlade s vyjadrenými očakávaniami. Významnú úlohu v ovplyvňovaní názoru občanov, že ich hlas má v EÚ väčšiu váhu, by však mohol zohrávať aj rôzny politický vývoj, ako je napríklad úspech národnej vlády pri vykonávaní niektorých politik alebo pozícií na európskej úrovni.

Na doplnenie názoru o tom, či má ich hlas váhu v EÚ, bola občanom položená aj otázka, ako vnímajú vplyv svojho hlasu vo svojej vlastnej krajine. Tento pocit zostáva silný a na vyššej úrovni ako v prípade EÚ. Veľká väčšina Európanov sa domnieva, že ich hlas má váhu v ich krajine (61%), pričom len 35% respondentov sa domnieva, že ich hlas nemá v ich krajine váhu.

Prosím, uveďte, do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s týmto výrokom: „Môj hlas má váhu v [našej krajine].“

Občania takmer vo všetkých krajinách sa domnievajú, že ich hlas je silnejší vo vnútroštátnom ako v európskom kontexte. Jedinými výnimkami sú Rumunsko a Litva, kde majú občania tendenciu si myslieť, že ich hlas má väčšiu váhu v EÚ ako v ich vlastnej krajine, hoci ako bolo uvedené vyššie, aj rozšírenie tohto pocitu je na ústupe. V rámci súvislostí je potrebné uviesť, že v Rumunsku v júni 2017 padla vláda, čo viedlo k zmene vo funkcii predsedu vlády, zatiaľ čo v Litve sa v zime roku 2016 ujala moci nová vláda.

Kde je najsilnejší a kde najslabší pocit, že „môj hlas má váhu“?

Švédsko je krajinou, kde sa väčšina občanov domnieva, že ich hlas má váhu, a to na vnútroštátnej úrovni (95%) aj na úrovni EÚ (84%). V prieskumoch Eurobarometra to nie je novinka, keďže počet švédskych občanov, ktorí sa domnievajú, že ich hlas má váhu, bol vždy vysoký. Rovnaký trend možno pozorovať v Dánsku, kde sa 94% občanov domnieva, že ich hlas má váhu v ich vlastnej krajine, a 80%, že má váhu na úrovni EÚ.

Obrazom opačnej situácie je Grécko, keďže pocit občanov, že ich hlas má váhu, je slabý tak na vnútroštátnej úrovni (23%), ako aj na úrovni EÚ (21%), hoci od minulého roka má stúpajúci trend. Podobné výsledky sú v Litve, kde sa 23% občanov domnieva, že ich hlas má váhu v ich vlastnej krajine, a 25% sa domnieva, že má váhu v EÚ.

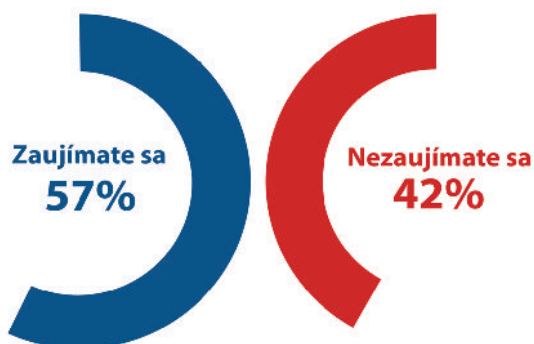
Väčšina vzdelaných ľudí, riadiacich pracovníkov a tých občanov, ktorí majú menej ťažkostí pri platení svojich účtov, má sklon odpovedať, že ich hlas má váhu, a to na úrovni EÚ aj na vnútroštátnej úrovni. S rovnakým názorom sa zároveň stotožňuje veľká väčšina respondentov, ktorí sú spokojní so svojím životom a ktorí sú optimistickejší, pokiaľ ide o ich budúcnosť.

Záujem o európske záležitosti

Po referende o vystúpení Spojeného kráľovstva z Únie zostáva záujem o európske veci

? Povedali by ste, že sa veľmi zaujímate, dostatočne zaujímate, nie veľmi zaujímate alebo vôbec nezaujímate o európske záležitosti?

vysoký. Rozmer EÚ zohrával kľúčovú úlohu aj v politických debatách počas viacerých

Zdroj: Parlemeter 2017, QA1.

vnútroštátnych volieb. 57% Európanov vyhlasuje, že sa zaujíma o európske záležitosti, v tomto priemere EÚ sa však ukrývajú veľké rozdiely medzi členskými štátmi.

Hoci priemerná hodnota EÚ sleduje obvyklý trend vyplývajúci z predchádzajúcich prieskumov, v niektorých krajinách, ako je Fínsko a Slovinsko, bol zaznamenaný výrazný nárast záujmu o európske záležitosti (+9 percentuálnych bodov vo Fínsku a +8 percentuálnych bodov v Slovinsku), v iných, naopak, významný pokles, ako napríklad v Írsku a Lotyšsku (v oboch prípadoch po –7 percentuálnych bodov).

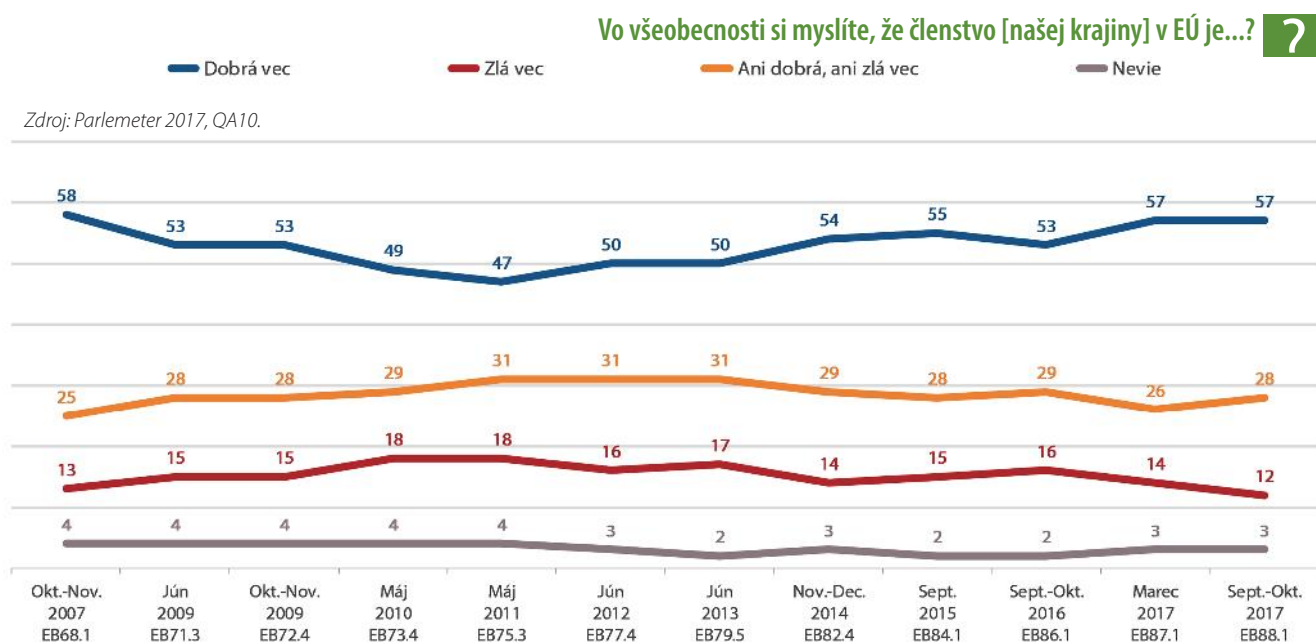
Ktorí občania sa zaujímajú o európske záležitosti najviac?

V postojoch k tejto otázke predstavuje významnú deliacu čiaru vzdelanie a povolanie, keďže vyšší záujem o európske záležitosti najpravdepodobnejšie prejavujú najvzdelanejší respondenti, ako aj riadiaci pracovníci a samostatne zárobkovo činné osoby. Zo sociálno-demografickej analýzy okrem toho vyplýva, že rolu zohráva miesto, kde ľudia žijú, keďže obyvatelia mestských oblastí sa zvyčajne vo všeobecnosti o dianie zaujímajú viac.

Pri pohľade na rozdelenie podľa veku vidíme, že mladí ľudia prejavujú o záležitosti EÚ menší záujem ako staršie generácie (52% vo vekovej skupine 15 – 24 rokov oproti 57% vo vekovej skupine starších ako 55) v súlade s ich slabším záujmom o politiku, ako to vyplýva napríklad z povolebnej štúdie Európskeho parlamentu⁷. Bez ohľadu na to je v súlade s ich všeobecne optimistickjším pohľadom na EÚ⁸ pravdepodobnejšie, že tí najmladší respondenti sa domnievajú, že ich hlas má v EÚ váhu (49% oproti 44% v skupine nad 55 rokov).

Členstvo v EÚ ako dobrá vec

Jasná väčšina Európanov naďalej podporuje členstvo svojej krajiny v EÚ. Pocit, že EÚ je dobrá vec, zostáva silný, pričom tento názor podporuje 57% respondentov. Týmto

⁷ Európsky parlament. Povolebná štúdia 2014, október 2014, terénny prieskum máj – jún 2014, <http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/sk/20150201PVL00053/Post-election-survey-2014>.

⁸ Z tohto prieskumu napríklad vyplýva, že mladí ľudia sa skôr domnievajú, že „veci v EÚ sa vyvíjajú správnym smerom“, ako staršie generácie (33% vo vekovej skupine 15 – 24 rokov, 28% v skupine nad 55 rokov). 61% z nich vyhlasuje, že členstvo v EÚ je dobrá vec, v porovnaní s 54% osôb vo veku nad 55 rokov.

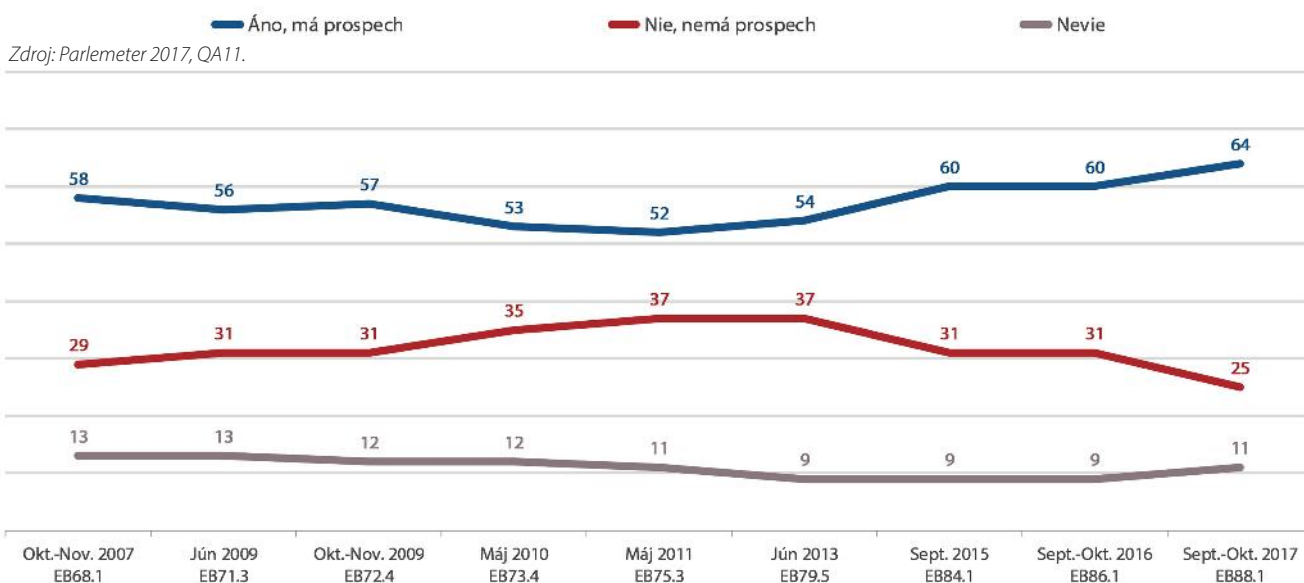
výsledkom sa tento ukazovateľ dostáva takmer späť na úroveň pred krízou. Túto obnovenú stabilitu nemožno vnímať len v kontexte prebiehajúcich a zložitých rokovaní medzi Spojeným kráľovstvom a Európskou úniou. Prihliadať by sa malo aj začatie verejnej diskusie o budúcom smerovaní EÚ, ktorú začiatkom jesene 2017 pred Európskym parlamentom vyzdvihol francúzsky prezident Emanuel Macron, ako aj predseda Komisie. Výsledky, v ktorých sa odrážajú zjavné rozdiely v názoroch, sú opäť výrazne ovplyvnené vnútroštátnym kontextom. Občania majú skôr priaznivý postoj k EÚ v krajinách, ktoré sú hospodársky stabilnejšie alebo ktoré majú nedávnu skúsenosť s priaznivým hospodárskym rastom: Luxembursko, Nemecko, Holandsko a Írsko.

Moja krajina má prospech z členstva v EÚ ... a prečo

Väčšina Európanov sa domnieva, že ich krajina má z členstva v EÚ prospech. V priemere 64% občanov EÚ tvrdí, že ich krajine to prospelo, v porovnaní s 25%, ktorí si myslia opak. Stúpajúci trend existuje od mája 2011 a je čoraz výraznejší od konca hospodárskej krízy a začiatku oživenia hospodárstva v EÚ.

Toto presvedčenie je vyjadrené dokonca silnejšie ako v roku 2016, so zvýšením o štyri percentuálne body v porovnaní so septembrom 2016. Medzi krajinami EÚ však existujú veľké rozdiely, v rozpätí od viac ako 85% v Írsku, na Malte, v Litve a Luxembursku do menej ako 50% v Grécku, na Cypre a v Taliansku.

? Ak zväžiať všetky okolnosti, povedali by ste, že [naša krajina] má alebo nemá prospech z členstva v Európskej únii?

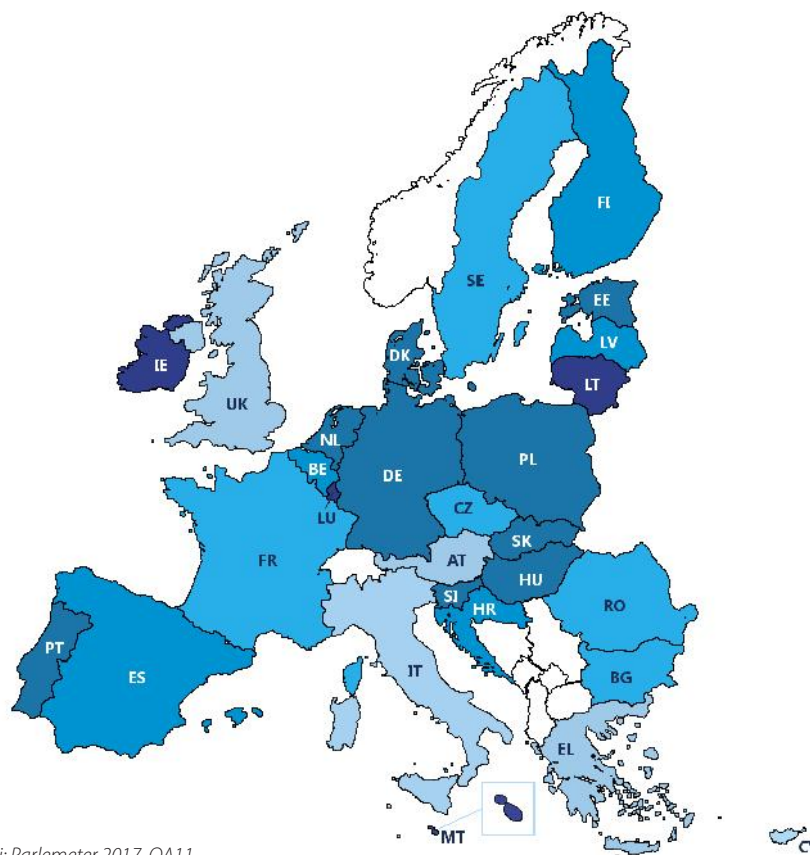

Zdroj: Parlemeter 2017, QA11.

Ak zväžite všetky okolnosti, povedali by ste, že [naša krajina] má alebo nemá prospech z členstva v Európskej únii? (Celkovo „má prospech“)

IE		90
MT		89
LT		88
LU		86
PL		84
DK		81
EE		81
DE		77
NL		76
SK		74
PT		73
HU		72
SI		72
ES		70
HR		68
BE		66
FI		66
LV		65
EU28		64
SE		62
RO		61
FR		58
CZ		56
BG		56
UK		55
AT		53
EL		48
CY		45
IT		39

Zdroj: Parlemeter 2017, QA11.

? Ktoré z nasledujúcich položiek patria k hlavným dôvodom myslieť si, že [naša krajina] má prospech z členstva v EÚ? (Údaje o celkovom výsledku z najviac troch odpovedí.)

		EÚ prispieva k hospodárskemu rastu v (NAŠEJ KRAJINE)	Členstvo v EÚ zlepšuje spoluprácu medzi (NAŠOU KRAJINOU) a ostatnými krajinami EÚ	EÚ prispieva k udržaniu mieru a k posilňovaniu bezpečnosti	EÚ prináša (NÁRODNÝM) občanom nové pracovné príležitosti	EÚ dáva (NÁRODNÝM) občanom väčšie slovo vo svete	EÚ zlepšuje životnú úroveň (NÁRODNÝCH) občanov	EÚ pomáha (NAŠEJ KRAJINE) v boji proti terorizmu	Členstvo v EÚ zlepšuje spoluprácu medzi (NAŠOU KRAJINOU) a krajinami mimo EÚ	EÚ prispieva k demokracii v (NAŠEJ KRAJINE)	(NÁRODNÍ) občania majú dôležitý vplyv na rozhodnutia prijímané na úrovni EÚ	EÚ pomáha (NAŠEJ KRAJINE) riešiť zmenu klímy
EÚ28		36	30	30	28	20	19	18	17	12	11	11
EUROZÓNA		36	33	33	23	22	17	19	18	11	11	11
MIMO EUROZÓNY		36	25	23	38	17	24	15	15	14	11	10
BE		31	26	28	18	27	17	28	13	14	8	21
BG		26	35	23	52	19	16	14	18	17	7	4
CZ		34	25	28	51	15	32	17	11	13	5	7
DK		33	47	35	18	28	9	19	15	4	13	15
DE		45	33	43	17	14	17	18	18	11	13	12
EE		49	24	33	46	14	32	10	15	5	3	3
IE		49	19	13	34	24	41	13	14	13	11	10
EL		23	31	49	18	42	15	13	26	15	13	5
ES		39	22	21	23	17	22	21	14	12	7	6
FR		22	34	36	20	34	12	18	16	9	16	12
HR		28	19	24	46	18	24	16	11	19	8	9
IT		19	37	27	32	28	12	30	22	9	14	15
CY		36	20	38	29	30	17	14	19	22	6	8
LV		38	28	31	49	12	27	9	18	8	4	3
LT		42	24	28	47	15	30	7	11	15	5	3
LU		37	27	23	24	29	20	15	18	10	17	7
HU		45	19	16	51	13	30	12	9	14	10	9
MT		37	23	11	32	31	34	12	14	13	7	14
NL		56	62	37	15	7	12	19	30	3	3	18
AT		37	33	38	29	25	24	14	22	14	12	14
PL		37	18	19	38	16	31	12	13	16	10	7
PT		28	28	19	32	30	25	13	12	27	9	4
RO		23	18	24	46	13	26	20	14	25	7	8
SI		40	26	29	38	13	18	9	15	15	4	7
SK		28	24	20	47	22	22	13	13	16	7	6
FI		39	48	33	34	16	15	13	26	6	8	12
SE		28	62	40	35	16	4	15	18	4	21	21
UK		42	26	22	30	18	20	16	19	10	14	12

1. NAJČASTEJŠIE UVÁDZANÁ POLOŽKA

2. NAJČASTEJŠIE UVÁDZANÁ POLOŽKA

3. NAJČASTEJŠIE UVÁDZANÁ POLOŽKA

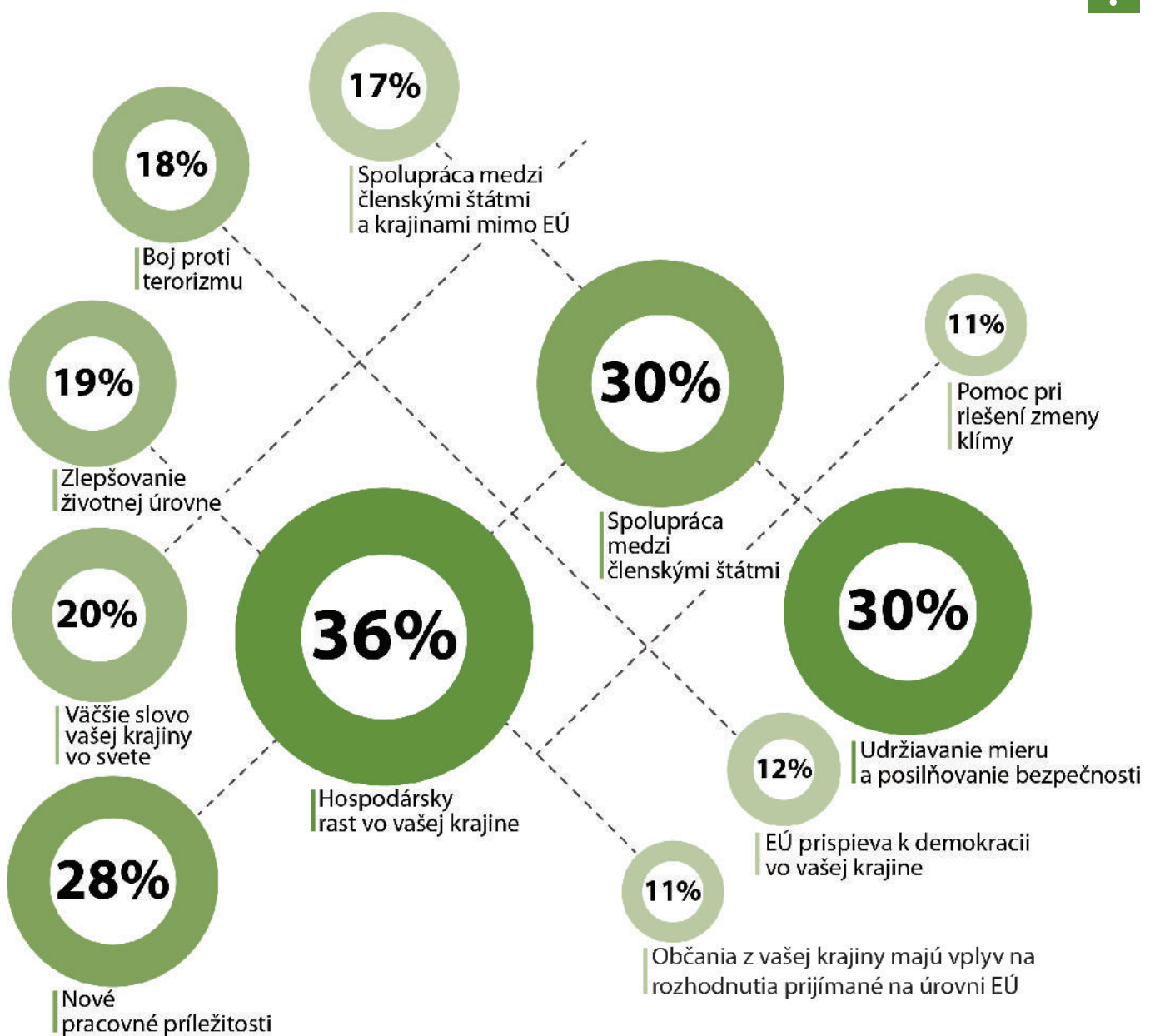
Zdroj: Parlemeter 2017, QA12.

Vezmite, prosím, na vedomie, že táto otázka bola položená len respondentom, ktorí odpovedali, že „ich krajina má prospech z členstva v EÚ“ (otázka 11).

Respondenti, ktorí odpovedali, že „ich krajina má prospech z členstva v EÚ“, boli potom požiadaní, aby uviedli, na základe ktorých dôvodov si to myslia.

Poskytnuté odpovede zahŕňajú široké spektrum rôznych dôvodov: k najdôležitejším patria *hospodársky rast* (36%), *mier, bezpečnosť* (30%) a *spolupráca medzi krajinami EÚ* (30%), ale poradie dôvodov v jednotlivých krajinách sa veľmi líši.

Dôvody, prečo má [vaša krajina] prospech z členstva v EÚ ?

Aj keď je miera podpory EÚ podobná, pohnútky môžu byť rôzne. Dobre to ilustruje porovnávací analýza Španielska a Portugalska: väčšina občanov v oboch krajinách tvrdí, že členstvo v EÚ je pre ich krajinu dobrá vec (62% v Španielsku a 60% v Portugalsku). Podobne si myslia, že ich krajina má prospech z tohto členstva (70% a 73%). Hlavné dôvody, prečo si občania myslia, že im to prinieslo prospech, sa však líšia:

<p>70% respondentov v Španielsku tvrdí, že ich krajina má prospech z členstva v EÚ.</p>	<p>Hlavný dôvod: „EÚ prispieva k hospodárskemu rastu“ (39%)</p>
<p>73% respondentov v Portugalsku tvrdí, že ich krajina má prospech z členstva v EÚ.</p>	<p>Hlavný dôvod: „EÚ prináša nové pracovné príležitosti“ (32%)</p>

Pri pohľade na sever možno nájsť rovnako zaujímavé porovnanie v Dánsku a Estónsku: väčšina občanov v oboch krajinách verí, že členstvo v EÚ je dobrá vec (67% v Dánsku a 68% v Estónsku). Podobne si myslia, že ich krajina má prospech z tohto členstva (v oboch krajinách 81%).

Hlavné dôvody, prečo si myslia, že im to prinieslo prospech, sa však opäť líšia: občania v Dánsku uvádzajú *lepšiu spoluprácu medzi krajinami EÚ*, zatiaľ čo v Estónsku uvádzajú *skôr hospodársky rast*.

<p>81% respondentov v Dánsku tvrdí, že ich krajina má prospech z členstva v EÚ.</p>	<p>Hlavný dôvod: „Spolupráca s inými krajinami EÚ“ (47%)</p>
<p>81% respondentov v Estónsku tvrdí, že ich krajina má prospech z členstva v EÚ.</p>	<p>Hlavný dôvod: „EÚ prispieva k hospodárskemu rastu“ (49%)</p>

Členstvo v EÚ vnímajú ako dobré najmä mladí ľudia, riadiaci pracovníci a študenti

Je najpravdepodobnejšie, že členstvo v EÚ budú podporovať mladí ľudia, riadiaci pracovníci a študenti. To isté platí aj pre ľudí, ktorí sú spokojní so svojím životom, a pre tých, ktorí očakávajú, že ich životné podmienky sa v nadchádzajúcich piatich rokoch zlepšia. Okrem toho považujú členstvo svojej krajiny v EÚ za prospešné najmä respondenti s vyššou úrovňou vzdelania.

Idú veci správnym smerom?

Zdá sa, že v rastúcom optimizme, pokiaľ ide o budúcnosť EÚ, sa odráža postupné oživenie hospodárstva, ku ktorému prišlo v jej členských štátoch. Podľa údajov Eurostatu bolo v druhom štvrtroku 2017 v EÚ28 zamestnaných 235,4 milióna mužov a žien⁹: to je doposiaľ najvyššia zaznamenaná úroveň. V druhom štvrtroku 2017 v porovnaní s predchádzajúcim štvrtrokom vzrástol sezónne upravený HDP v eurozóne (EZ19) o 0,6% a v EÚ28 o 0,7%. V prvom štvrtroku 2017 vzrástol HDP v oboch oblastiach o 0,5%. V porovnaní s rovnakým štvrtrokom predchádzajúceho roka sezónne upravený HDP v druhom štvrtroku 2017 vzrástol v eurozóne o 2,3% a v EÚ28 o 2,4 %¹⁰.

Predseda Európskej komisie vo svojom prejave o stave Únie, ktorý predniesol v Európskom parlamente, zdôraznil kľúčovú úlohu európskych inštitúcií, ktoré „pomáhajú meniť smer vetra“: tri z hlavných úspechov, o ktorých sa zmienil vo svojom prejave, boli európsky investičný plán, ako aj rozhodné opatrenia v bankovom sektore a „inteligentné uplatňovanie“ Paktu stability a rastu.

Hoci väčšina občanov stále zastáva názor, že „veci idú nesprávnym smerom“ (49% v prípade svojej krajiny a 44% v prípade EÚ), postoj sa začínajú meniť, a to práve pri pohľade na kontext situácie Európskej únie.

V porovnaní s marcom 2017 má väčšia skupina občanov tendenciu sa domnievať, že „veci v EÚ idú správnym smerom“ (31% v septembri 2017 v porovnaní s 25%). Trendom je priebežný nárast z nízkej úrovne 19% súvisiacej s krízou, ktorá sa dosiahla v novembri 2011. Stúpajúca krivka je spoločná pre všetky členské štáty.

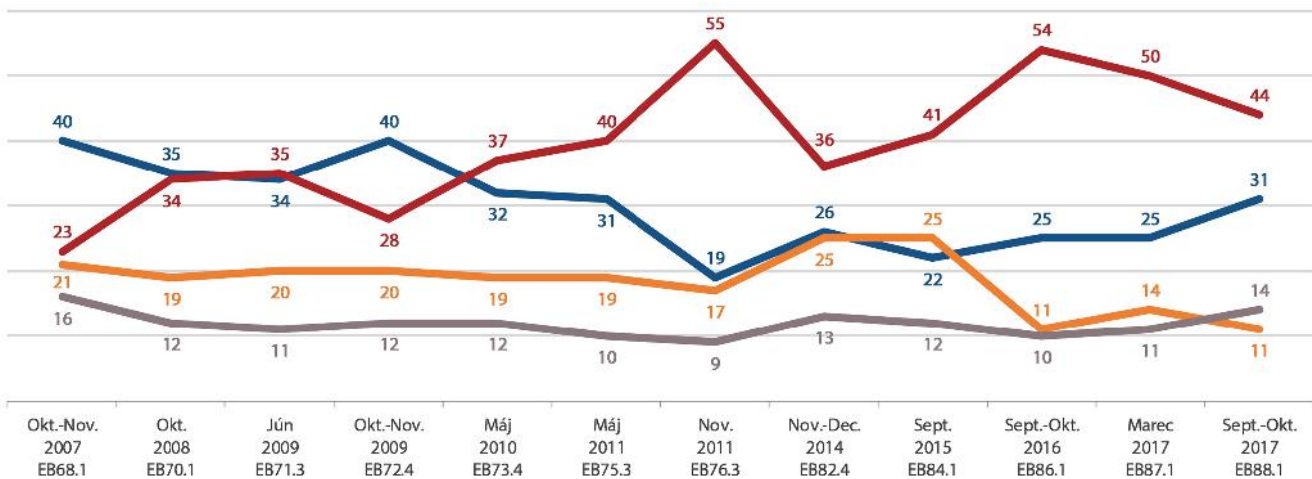
9 <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/8220116/2-13092017-AP-EN.pdf/c2bdcb38-37b8-4b8d-9832-24e1cec1e6bf>.

10 <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/8213935/2-07092017-AP-EN.pdf/6fe1f60c-51e2-4b98-9d14-ca6ea5c7e260>.

? V súčasnej dobe by ste povedali, že vo všeobecnosti idú veci v Európskej únii správnym smerom alebo nesprávnym smerom?

— Veci idú správnym smerom   — Veci idú nesprávnym smerom   — Ani jedným ani druhým smerom   — Nevie

Zdroj: Parlemeter 2017, D73.b.

Súbežne so silnejším pocitom, že „veci v EÚ idú správnym smerom“, sa prejavuje klesajúca tendencia v súvislosti s opačným názorom. Z tohto prieskumu vyplýva, že percentuálny podiel osôb, ktoré sa domnievajú, že „veci v EÚ idú nesprávnym smerom“ sa znížil o šesť percentuálnych bodov v porovnaní s marcom 2017 a desať percentuálnych bodov, ak sa pozrieme o rok späť.

11% respondentov spontánne odpovedalo, že „veci na úrovni EÚ nejdu ani správnym, ani nesprávnym smerom“, čo je o tri percentuálne body menej ako v marci 2017. Z uvedeného grafu vyplýva, že stúpajúci trend modrej krivky („správnym smerom“) je výsledkom klesajúceho trendu v prípade odpovedí „nesprávnym smerom“, ako aj trendu „ani správnym, ani nesprávnym smerom“.

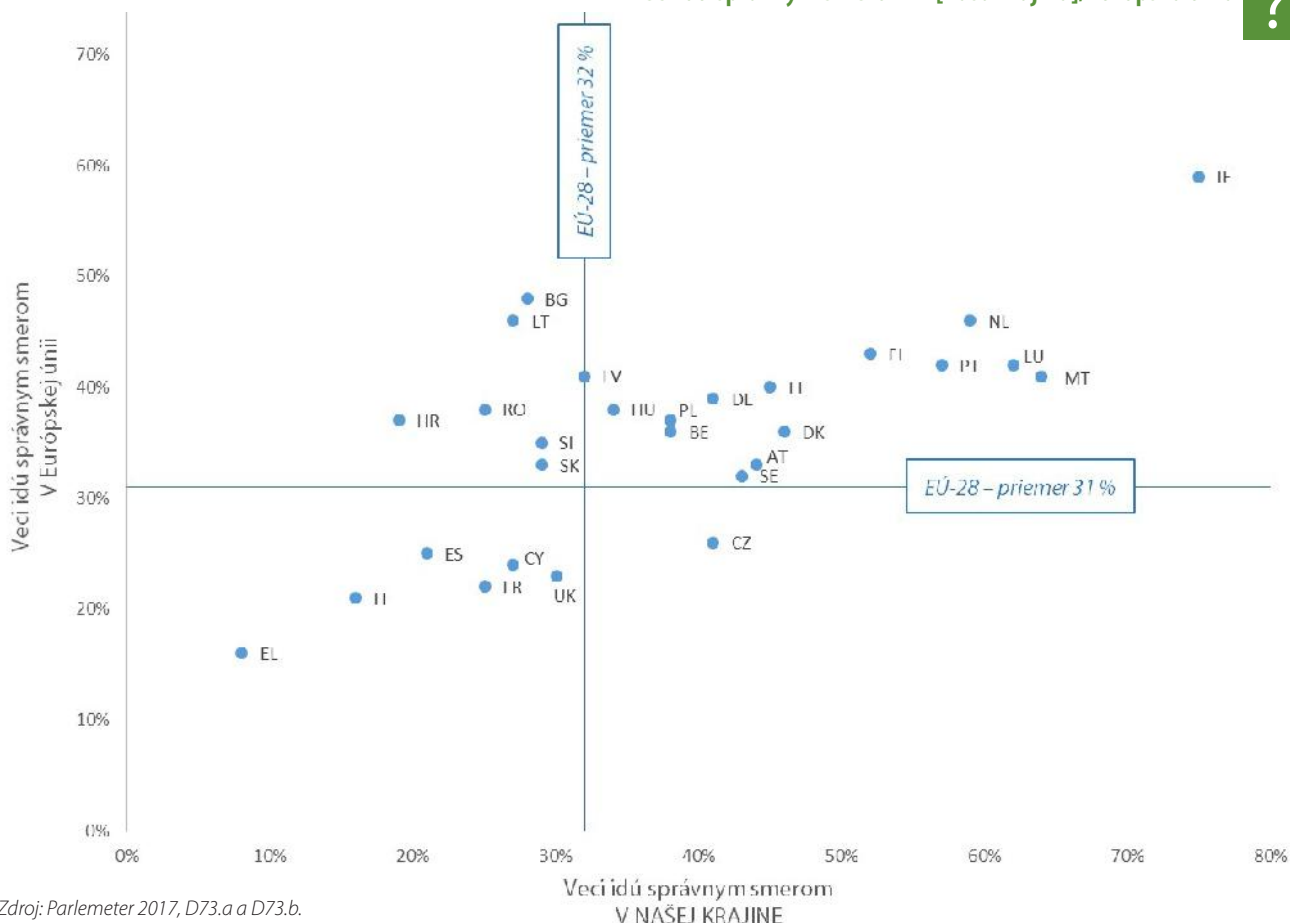
Spektrum názorov v jednotlivých štátoch je však rôznorodé.

V nasledujúcom diagrame sa predkladá prehľad postojov občanov jednotlivých krajín k dvom otázkam: „Idú veci správnym smerom vo vašej krajine“ a „v EÚ?“. Pri spoločnom pohľade na obidve tieto otázky vidíme, že v 17 krajinách je stále vyšší podiel respondentov, ktorí sa domnievajú, že veci idú správnym smerom v ich krajine. Zaujímavé je pripomenúť, že v niektorých členských štátoch je rozšírený pocit, že veci nejdu veľmi dobre ani na vnútroštátnej úrovni, ani na úrovni EÚ. Platí to okrem iného pre Grécko a Taliansko¹¹, ktoré sa nachádzajú v ľavom dolnom rohu diagramu.

¹¹ V Grécku si 16% občanov myslí, že veci v EÚ idú správnym smerom, a 8% si myslí to isté o vlastnej krajine. V Taliansku sa s týmto názorom stotožňuje 21%, resp. 16% občanov.

Veci idú správnym smerom – [naša krajina]/Európska únia ?

Zdroj: Parlemeter 2017, D73.a a D73.b.

V iných krajinách, ako v Bulharsku a Litve, je počet respondentov, ktorí sa domnievajú, že veci v EÚ idú správnym smerom, omnoho vyšší (48% v Bulharsku a 46% v Litve) ako počet tých, ktorí si to isté myslia o vlastnej krajine (28% v Bulharsku a 27% v Litve).

Naopak, napríklad na Malte alebo v Holandsku sa občania domnievajú, že ich krajina je na správnejšej ceste ako EÚ: veci v ich krajine idú správnym smerom podľa 64% respondentov na Malte a 59% respondentov v Holandsku. To isté o EÚ si myslí 41% respondentov na Malte a 46% v Holandsku.

Veľmi pozitívny, ale rovnako vyčnievajúci prípad Írska vykazuje najvyššie hodnoty pre odpoveď „veci idú správnym smerom“ na úrovni krajiny aj na úrovni EÚ (75% a 59%).

Moja krajina alebo EÚ na správnej ceste?

Z hľadiska sociálno-demografického profilu sú to vo všeobecnosti mladí ľudia, ktorí sa skôr domnievajú, že EÚ je na správnej ceste, zatiaľ čo staršie generácie majú pozitívnejší postoj k vlastnej krajine.

Ľudia, ktorí sú vo všeobecnosti spokojní so svojím životom a v nasledujúcich piatich rokoch očakávajú zlepšenie svojich životných podmienok, majú skôr tendenciu odpovedať, že „veci idú správnym smerom“ na úrovni EÚ aj na úrovni krajiny.

Obraz a úloha Európskeho parlamentu

Ako bolo zdokumentované vyššie, počet ľudí, ktorí sa domnievajú, že ich hlas má váhu v EÚ, sa výrazne zvyšuje. Spolu s týmto zvyšujúcim sa povedomím sa nárast pozitívneho postoja občanov voči projektu EÚ potvrdzuje aj stabilnou podporou členstva v EÚ, ako aj prevládajúcim názorom, že toto členstvo je prospešné. V kontexte trvale narastajúceho hospodárskeho optimizmu mal z obnovenia dôvery zjavne prospech aj Európsky parlament.

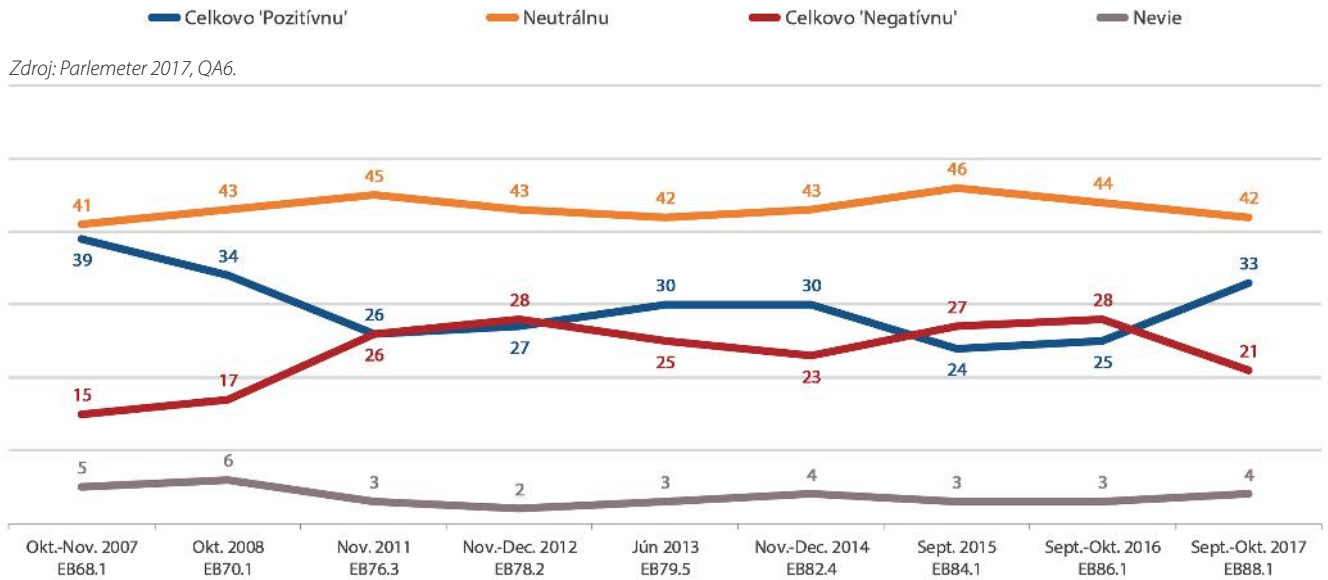
Podľa štandardného Eurobarometra 87 Európskej komisie¹² je Európsky parlament európskou inštitúciou, ktorej Európania vyjadрили najvyššiu mieru dôvery: tejto inštitúcii dôveruje 45% občanov. Európskej komisii dôveruje 41% občanov, zatiaľ čo Európskej centrálnej banke 37% občanov. Celkovo 42% občanov vyhlasuje, že dôveruje Európskej únii. Dôvera v EÚ a Európsky parlament je preto vyššia aj ako dôvera vyjadrená národným parlamentom (36%) a národným vládami (37%).

Aj keď mnoho respondentov (42%) si zachováva „neutrálnu predstavu“ o Európskom parlamente, počet osôb, ktoré majú na túto inštitúciu pozitívny pohľad, sa nepochybne zvyšuje (33% v porovnaní s 25% v septembri 2016). Toto zvýšenie má za následok priamy pokles počtu respondentov, ktorí majú na túto inštitúciu negatívny názor, zatiaľ čo podiel tých, ktorí majú neutrálny pohľad, zostáva v uplynulých desiatich rokoch pomerne stabilný medzi 41% a 46%.

Na vrchole poradia je Írsko s absolútnou väčšinou respondentov (54%), ktorí majú pozitívnu predstavu, po ktorom nasledujú Bulharsko, Malta a Luxembursko s viac ako 45% respondentov s pozitívnou predstavou o Európskom parlamente. Na spodných miestach rebríčka je Česká republika s mierou pozitívnych odpovedí na úrovni 18% a Lotyšsko a Francúzsko, ktoré zaznamenali hodnotu „pozitívnej predstavy“ na úrovni 20% alebo menej.

¹² Európska komisia, Štandardný prieskum Eurobarometer 87, máj 2017, <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/STANDARD/surveyKy/2142>

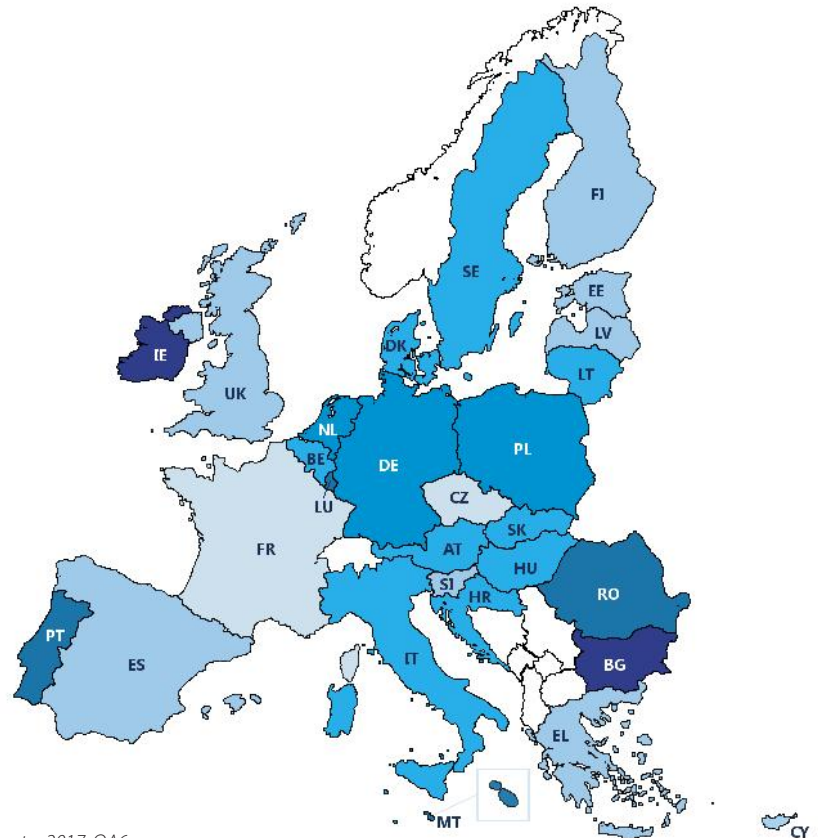
Vo všeobecnosti máte veľmi pozitívnu, skôr pozitívnu, neutrálnu, skôr negatívnu alebo veľmi negatívnu predstavu o Európskom parlamente? ?

Zdroj: Parlemeter 2017, QA6.

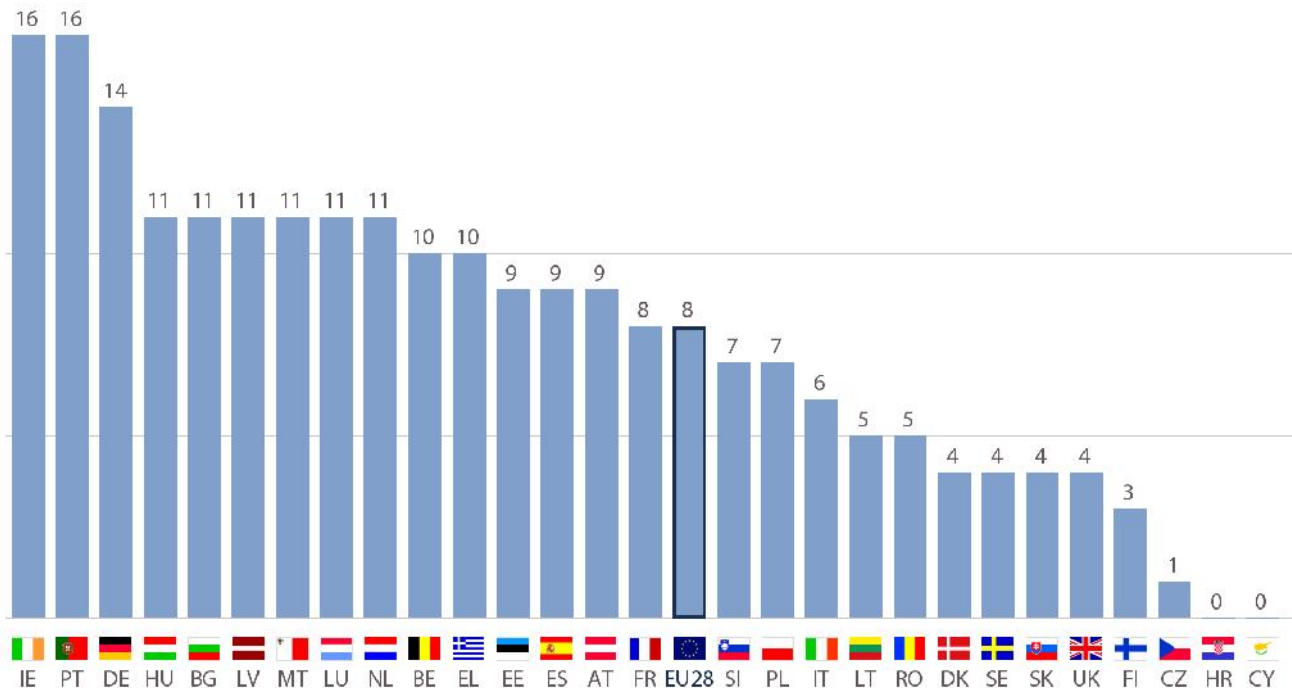
Odpovede vyjadrujúce „pozitívnu predstavu o Európskom parlamente“ v percentuálnych bodoch podľa členských štátov. ?

IE	54
BG	49
MT	46
LU	46
PT	44
RO	43
DE	41
PL	38
NL	37
HU	36
IT	36
SE	35
BE	34
AT	33
EU28	33
DK	33
SK	32
LT	31
HR	31
SI	28
CY	27
UK	27
EL	27
ES	27
EE	27
FI	26
LV	25
FR	20
CZ	18

Zdroj: Parlemeter 2017, QA6.

? Zvýšenie počtu odpovedí s „pozitívnou predstavou o EP“ vo všetkých členských štátoch
(výsledky vyjadrené ako rozdiel percentuálnych bodov september/október 2016 – október 2017)

Zdroj: Parlemeter 2017, QA6.

Stúpajúci trend v prípade pozitívneho postoja je spoločný pre všetky členské štáty, ako vyplýva z uvedeného stĺpcového grafu. Na vrchole poradia je opäť Írsko s nárastom počtu odpovedí, pokiaľ ide o „pozitívnu predstavu o EP“, o 16 percentuálnych bodov od jesene 2016, zatiaľ čo len na Cypre a v Chorvátsku zostáva podiel odpovedí o pozitívnej predstave stabilný.

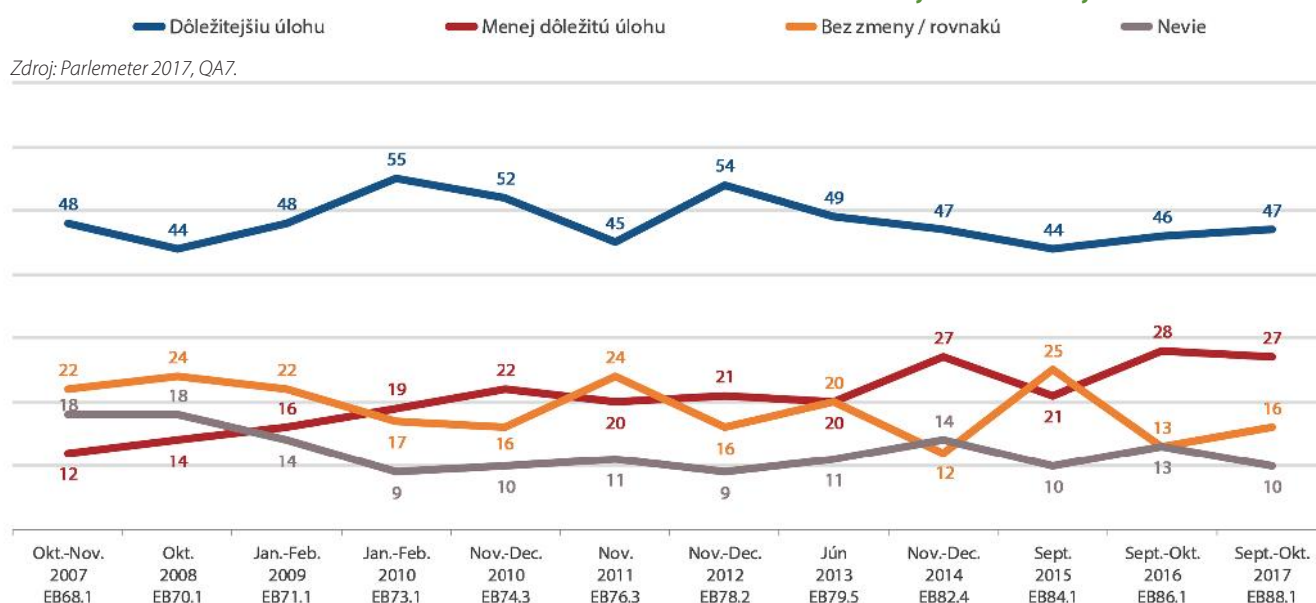
Okrem tohto pozitívneho vývoja predstavy o Európskom parlamente zostáva osobitne pozoruhodný podiel respondentov vo vybraných členských štátoch, ktorí majú „neutrálnu predstavu“ o Európskom parlamente. Na ilustráciu, Estónsko (59%), Lotyšsko (58%), Fínsko (57%) a Litva (56%) sú krajiny s najvyšším podielom neutrálnych odpovedí.

Ak sa na úrovni EÚ pozrieme na občanov, ktorí majú na Európsky parlament neutrálny názor, častejšie medzi nimi nájdeme ženy, osoby, ktoré sa umiestňujú do strednej škály medzi ľavicou a pravícou, ako aj respondentov, ktorí si skôr myslia, že ich hlas nemá váhu a že členstvo v EÚ nie je ani dobrá, ani zlá vec.

Dôležitejšia úloha

Pri pohľade na budúcnosť Európskeho parlamentu by si najväčší počet občanov (47%) želal, aby táto inštitúcia zohrávala dôležitejšiu úlohu.

Chceli by ste si vy osobne, aby Európsky parlament hral dôležitejšiu alebo menej dôležitú úlohu? ?

Zatiaľ čo odpovede sú v súlade s uplynulými rokmi, pozornosť si zaslúži niekoľko výnimiek: omnoho menej respondentov na Malte, na Slovensku a v Estónsku napríklad skutočne odpovedalo, že si želajú, aby EP v budúcnosti zohrával dôležitejšiu úlohu.

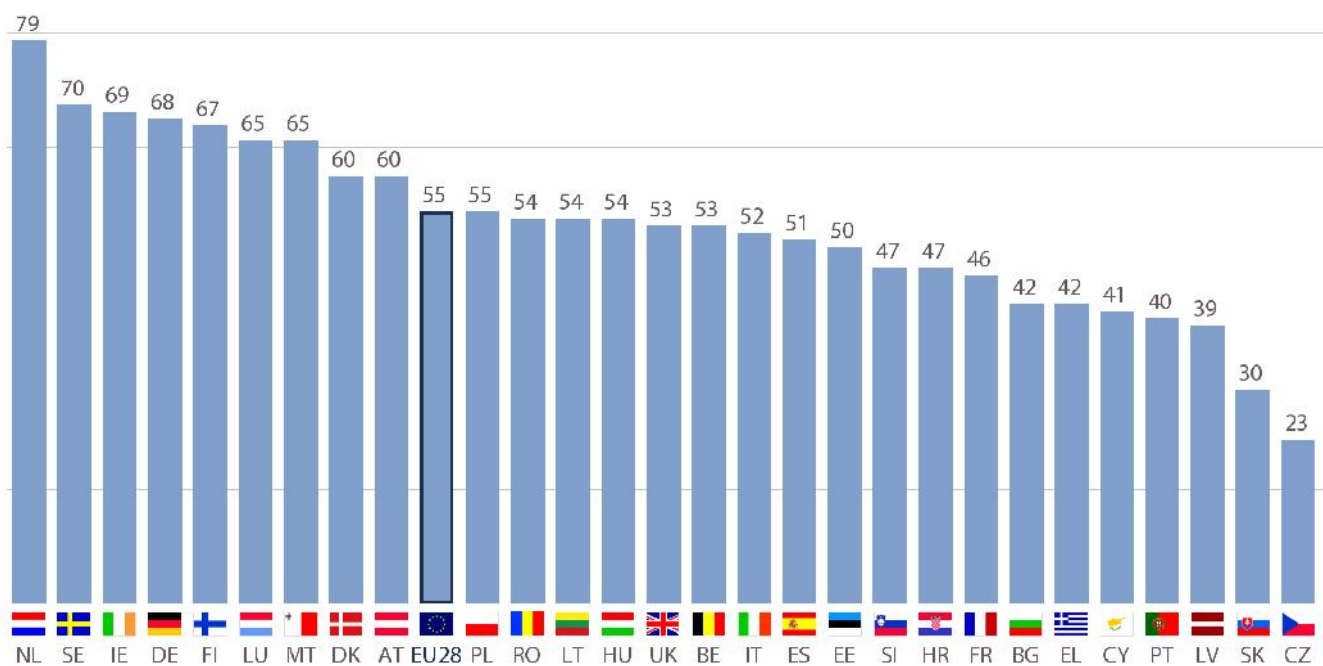
Zaujímavé je analyzovať názory občanov na predstavu o EP súbežne so želanou úlohou Európskeho parlamentu, keďže v tejto analýze veľmi záleží na vnútroštátnych súvislostiach. So želaním, aby Európsky parlament v budúcnosti zohrával dôležitejšiu úlohu, sa stotožňujú respondenti v krajinách s pozitívnym názorom na Parlament aj v niektorých členských štátoch s negatívnejším pohľadom na túto inštitúciu.

Údaje zhromaždené v tomto a predchádzajúcich prieskumoch Eurobarometra o obraze a želanej úlohe Európskeho parlamentu, v spojení s vývojom názorov na členstvo v EÚ a jeho výhody, ako aj na iné ukazovatele, o ktorých sa diskutuje v tejto kapitole, dávajú dôvod na predpoklad, že občania Európskemu parlamentu čoraz viac zverujú rozhodujúcejšiu úlohu, a to na základe skutočnosti, že Parlament pozorne načúva silnejšiemu hlasu občanov a účinne reaguje na priority, ktoré vyjadrujú.

Záujem o voľby do Európskeho parlamentu

Menej ako dva roky pred nadchádzajúcimi voľbami do Európskeho parlamentu väčšina Európanov (55%) spolu s požiadavkou na významnejšiu úlohu Európskeho parlamentu vyhlasuje, že sa zaujíma o nadchádzajúce voľby do Európskeho parlamentu v roku 2019.

? Percentuálny podiel osôb, ktoré sa „úplne zauímajú“ o nadchádzajúce voľby do Európskeho parlamentu, podľa krajiny

Zdroj: Parlemeter 2017, QA15.

Záujem je osobitne vysoký v Holandsku so 79%, po ktorom nasledujú Švédsko so 70%, Írsko so 69% a Nemecko so 68%. V niektorých členských štátoch je však miera záujmu stále pomerne nízka, ako napríklad na Slovensku (30%) a v Českej republike (23%), pričom obidve tieto krajiny mali najnižšiu volebnú účasť vo voľbách do Európskeho parlamentu v roku 2014. V prípade Českej republiky mohol byť záujem respondentov v súčasnosti navyše viac zameraný na nadchádzajúce parlamentné voľby v Českej republike, ktoré sa uskutočnia 20. a 21. októbra 2017. Na úrovni EÚ patria respondenti, ktorí majú záujem o nadchádzajúce voľby do Európskeho parlamentu, všeobecne k tým najvzdelanejším. Okrem toho sa domnievajú, že ich hlas má váhu v EÚ, majú záujem o európske záležitosti a majú pozitívnu predstavu o Parlamente.

Odpovede na túto otázku sú v súlade so všeobecne sa zvyšujúcim pozitívnym postojom voči projektu EÚ nameraným v celej Európe. K tomuto konkrétnemu ukazovateľu by sa však malo pristupovať obozretne, keďže voľby do Európskeho parlamentu ešte nie sú súčasťou širokej politickej verejnej debaty, a preto ešte nie sú jasne zakotvené vo vedomí európskych občanov.

2. KAPITOLA: ČO TREBA CHRÁNIŤ?

V politickej debatae o EÚ sa pevne ujal výraz Európa, ktorá chráni. Mottom spoločného vyhlásenia o legislatívnych prioritách EÚ na rok 2017, ktoré podpísali traja predsedovia 13. decembra 2016, bolo Vytvorenie Európy, ktorá chráni, posilňuje a obraňuje.

Na túto koncepciu odkazujú vedúci národní a európski politici. Zatiaľ čo jej východisko súviselo najmä s bezpečnostnými záujmami, dnešná debata o ochrane je pomerne mnohostranná a formovaná prostredníctvom spektra špecifických návrhov.

Cieľom tohto prieskumu je lepšie pochopiť, v akých oblastiach a do akej miery Európania očakávajú ochranu Európskej únie. Koncepcia ochrany je v tejto súvislosti dvojaká. Na jednej strane je potrebné určiť, proti ktorým hrozbám chcú občania získať európsku ochranu. Na druhej strane hľadáme tie európske úspechy, v prípade ktorých občania chcú, aby boli pre nich chránené a zachované zo strany EÚ.

Z poslednej štúdie Eurobarometra na žiadosť Parlamentu s názvom Dva roky do volieb do Európskeho parlamentu¹³ vyplynulo, že Európania si jasne uvedomujú hroziacu existenciu možností globálneho geopolitického vývoja, ako sú vzrast moci a globálneho vplyvu Ruska a Číny či rastúca nestabilita v arabskom/moslimskom svete. Vzhľadom na tieto neistoty Európania veľkou väčšinou uprednostňovali spoločný prístup EÚ na ich riešenie. Európskych občanov však dnes zďaleka neznepokojuje len globálny vývoj.

Z nedávneho štandardného prieskumu Eurobarometer 87¹⁴ už vyplynulo, že veľké obavy vyvolávajú také otázky ako terorizmus, prísťahovalectvo a hospodárska situácia. Majú za následok pocit neistoty posilnený ďalšími faktormi, ako je zmena klímy.

V štúdiu Eurobarometra z marca 2017 s názvom Dva roky do volieb do Európskeho parlamentu sa skúmali aj očakávania Európanov, pokiaľ ide o zvýšené opatrenia EÚ, pričom sa ukázala významná podpora na zvýšenie angažovanosti EÚ v spektre rôznych politík. Predovšetkým sa ukázalo, že respondenti sú čoraz informovanejší o opatreniach EÚ v oblastiach, ktoré ich najviac znepokojujú. Týka sa to najmä terorizmu, ochrany vonkajších hraníc, migrácie, bezpečnosti a obrany. V nasledujúcom grafe sa spája

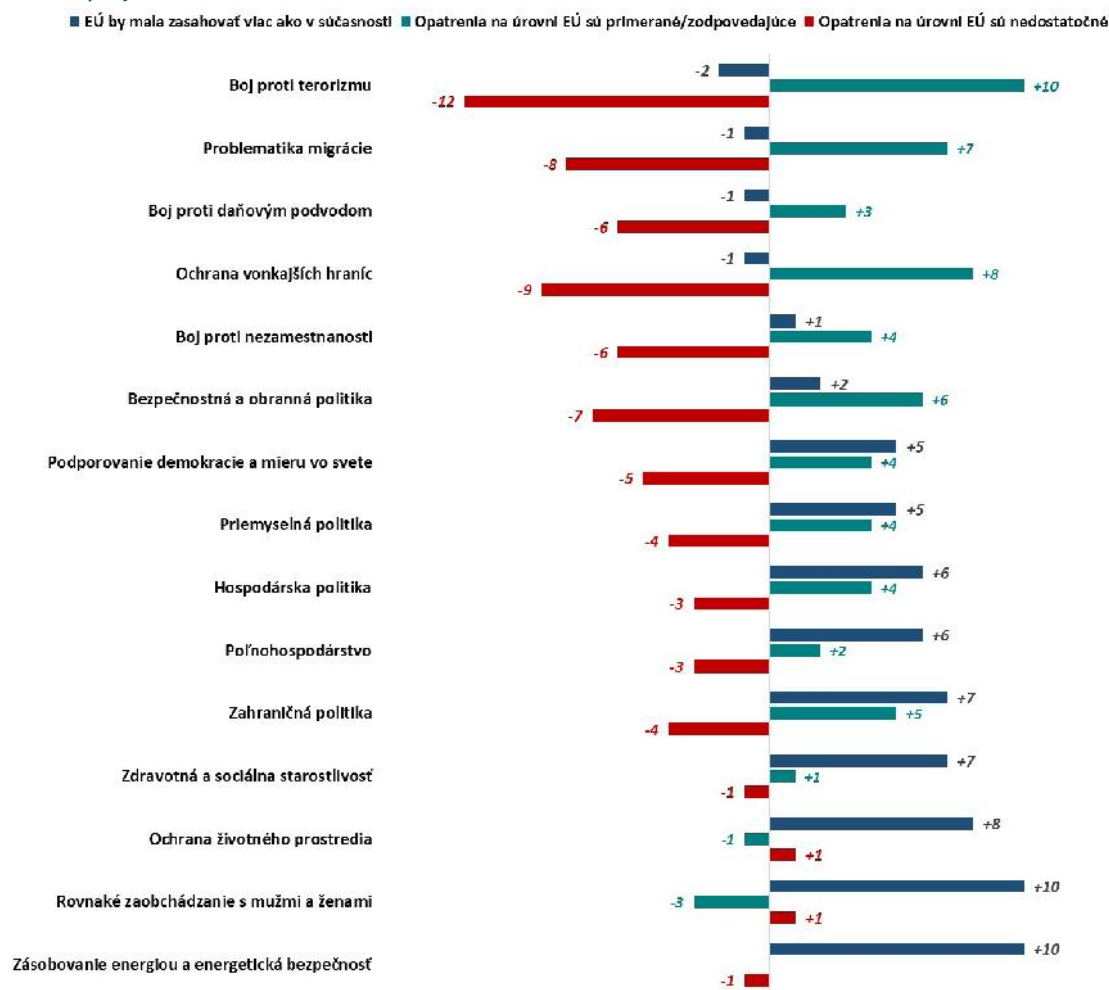
13 Európsky parlament, Osobitný prieskum Eurobarometer Dva roky do volieb do Európskeho parlamentu, marec 2017, <http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/sk/20170426PVL00115/A-deux-ans-des-%C3%A9lections-europ%C3%A9ennes-de-2019>.

14 Európska komisia, Štandardný prieskum Eurobarometer 87, jar 2017, <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/STANDARD/surveyKy/2142>.

vnímanie Európanov, pokiaľ ide o opatrenia EÚ v osobitných oblastiach, ich očakávanie, pokiaľ ide o opatrenia EÚ v týchto oblastiach, a vývoj počas jedného roka od roku 2016 do roku 2017. Napríklad v prípade boja proti terorizmu zelená čiara zobrazuje, že opatrenia EÚ považuje za primerané o desať percentuálnych bodov viac respondentov ako v predchádzajúcom roku. Červená čiara zobrazuje, že opatrenia EÚ považuje za nedostatočné o dvanásť percentuálnych bodov menej respondentov, zatiaľ čo viac zásahov žiada o dva percentuálne body menej respondentov ako v roku 2016. Z tohto zhrnutia vyplýva, že o opatreniach EÚ v oblastiach, ktoré ich zaujímajú, je informovaný čoraz vyšší počet občanov.

? Vnímanie opatrení EÚ v porovnaní s očakávaniami budúcich zásahov. Vývoj od roku 2016 do roku 2017.

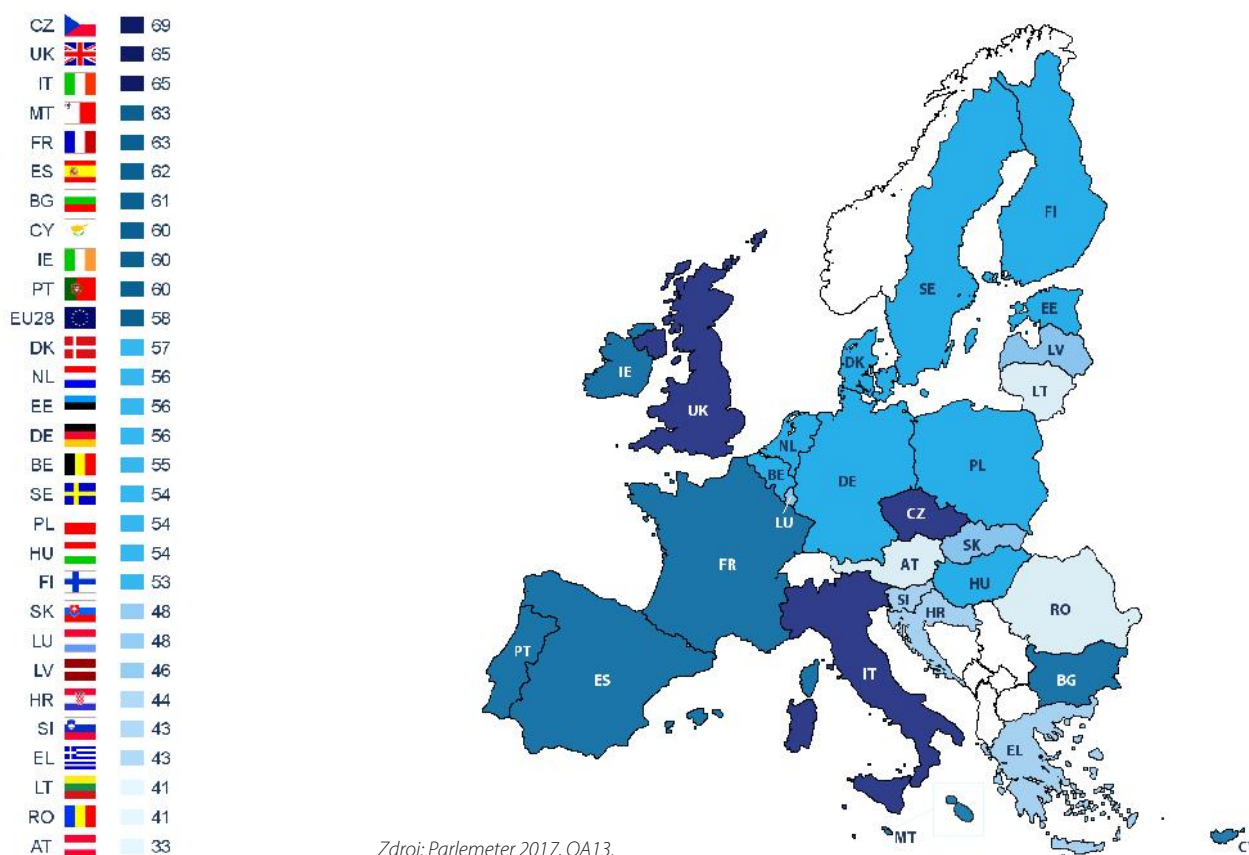
Zdroj: Eurobarometer s názvom Dva roky do volieb do Európskeho parlamentu, marec 2017.

Na základe týchto zistení sa vykonáva ďalší krok s cieľom určiť oblasti, v ktorých občania očakávajú ochranu zo strany EÚ. Vzhľadom na útoky, ktoré naďalej zasahujú európske

členské štáty, je terorizmus hlavnou hrozbou, pred ktorou ich by mala EÚ podľa Európanov chrániť, pričom túto hrozbu uvádza v priemere 58% respondentov. Terorizmus predstavuje hlavnú hrozbu pre respondentov z 18 členských štátov, medzi ktorými sú krajiny, ktoré boli nedávno terorizmom zasiahnuté. V priemere pochádza najviac odpovedí od respondentov v Českej republike, Spojenom kráľovstve, vo Francúzsku, na Malte a v Španielsku.

EÚ a jej občania čelia niekoľkým hrozbám. Pred ktorými nasledujúcimi hrozbami by mala EÚ chrániť svojich občanov? (Celková miera odpovedí, v ktorých sa uvádza terorizmus.) ?

Boj proti hrozbe terorizmu

V súlade so zisteniami predchádzajúceho Eurobarometra Parlamentu¹⁵ sa opláti pripomenúť, že v roku 2016 bola Európanom položená otázka, na akej úrovni by bolo možné najúčinnejšie bojovať proti teroristickej hrozbe. 38% respondentov uviedlo globálnu úroveň, 23% európsku úroveň, 21% si vybralo vnútroštátnu úroveň, 6% uviedlo, že na miestnej alebo regionálnej úrovni, a 10% *spontánne* uviedlo, že na všetkých úrovniach spoločne. V tomto prieskume z roku 2016 boli takisto určené

¹⁵ Európsky parlament, Osobitný prieskum Eurobarometer 85.1, Vnímanie a očakávania, boj proti terorizmu a radikalizácii, jún 2016, <http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/sk/20160623PVL00111/Europeans-in-2016-Perceptions-and-expectations-fight-against-terrorism-and-radicalisation>.

tri najnaliehavejšie opatrenia na boj proti terorizmu, najmä boj proti financovaniu teroristických skupín a základným príčinám terorizmu a radikalizácie, ako aj posilnenie kontroly vonkajších hraníc EÚ.

Ak sa vrátíme k tejto štúdii, najčastejšie citované hrozby sú spojené s neistou hospodárskou situáciou, ktorou trpia mnohí Európania: v prvom rade nezamestnanosť (43%) a potom chudoba a vylúčenie (42%). Na pozadí oživenia hospodárstva sú v odpovediach respondentov v Grécku stále významne prítomné dôsledky krízy. Pokiaľ ide o sociálno-ekonomické položky, Grécko vo všeobecnosti vykazuje najväčšie rozdiely v porovnaní s európskym priemerom. Obavy spojené s týmito otázkami sú veľmi silné aj na Cypre, v Portugalsku, Španielsku a Chorvátsku. Chudoba a vylúčenie sa okrem toho považujú za hlavnú hrozbu v Litve. S prihliadnutím na celkový počet účastníkov tohto prieskumu (približne 28 000 respondentov) 33% respondentov v skutočnosti vyhlasuje, že majú niekedy alebo často ťažkosti s platením svojich účtov na konci mesiaca.

S novými vlnami migrácie v lete 2017 potrebu ochrany pred nekontrolovanou migráciou vyjadrilo 35% Európanov, z toho aspoň polovica respondentov na Malte, v Českej republike, Estónsku, Taliansku, Maďarsku a Grécku. Medzi týmito členskými štátmi nájdeme podľa očakávaní krajiny vstupu, tranzitu alebo cieľové krajiny. Zaujímavé však je, že miera odpovedí je nad priemerom EÚ aj v inej kategórii krajín, ktoré sú prisťahovalectvom postihnuté menej priamo. Z krízovej analýzy údajov Eurostatu o azyle z roku 2016¹⁶ nevyplýva nijaký vzťah s vysokým vnímaním nekontrolovanej migrácie ako hrozby občanmi. Z výsledkov v Českej republike, Estónsku, na Slovensku alebo v Poľsku by napríklad mohlo vyplývať, že vnímanie občanov viac ovplyvňuje vnútroštátna politická debata ako skutočná situácia v krajine. To je však len jedno z možných vysvetlení. Z hlbšej sociálno-demografickej analýzy by mohli vyplynúť iné vysvetlenia, ako sú vnímanie rozmanitosti ako hrozby alebo hospodársky tlak.

Nasledujúce oblasti, ktoré boli respondentom navrhnuté, uvádza v priemere menej ako jedna štvrtina z nich. Piata a šiesta vnímaná hrozba sa umiestnili rovnako: 23% respondentov sa domnieva, že EÚ by ich mala chrániť pred zmenou klímy a rovnaké percento opýtaných si myslí, že by ich mala chrániť pred náboženským radikalizmom. Zatiaľ čo zmena klímy je vnímaná ako druhá najvýznamnejšia hrozba vo Švédsku, náboženský radikalizmus sa umiestnil vysoko nad európskym priemerom v Holandsku, Belgicku a v Rakúsku s viac ako 30% odpovedí. V EÚ v priemere približne jeden z piatich respondentov uviedol ako vnímanú hrozbu organizovanú trestnú činnosť, ozbrojený konflikt a politický extrémizmus. V menšej miere – približne jeden z desiatich respondentov, napokon uviedol šírenie infekčných chorôb, kybernetické útoky, sociálny

¹⁶ Eurostat, Žiadatelia o azyl a žiadatelia, ktorí žiadajú o azyl prvýkrát, podľa občianstva, veku a pohlavia, ročné súhrnné údaje (z 11. októbra 2017), http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=mi-gr_asyappctza&lang=en.

EÚ a jej občania čelia niekoľkým hrozbám. Pred ktorými nasledujúcimi hrozbami by mala EÚ chrániť svojich občanov? V prvom rade? A ďalej?

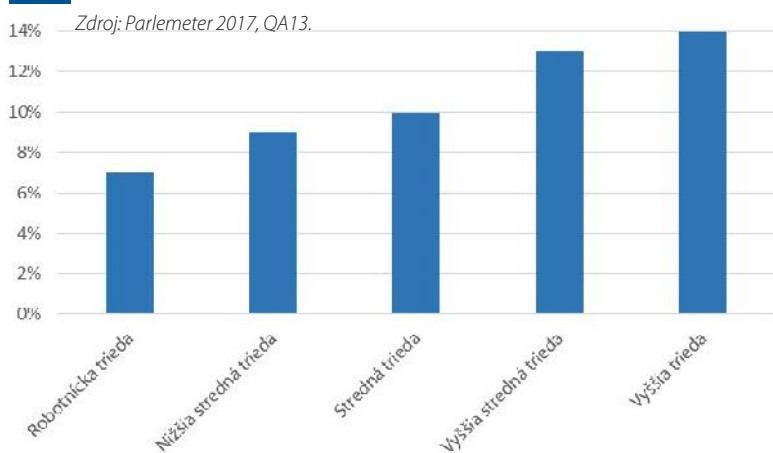
		Terorizmus	Nezamestnanosť	Chudoba a vylúčenie	Neriadená migrácia	Zmeny klímy	Náboženský radikalizmus	Organizovaný zločin	Ozbrojený konflikt	Politický extrémizmus	Šírenie infekčných chorôb	Sociálny dumping	Hrozby týkajúce sa ochrany údajov	Kybernetické útoky
EÚ28		58	43	42	35	23	23	22	21	20	10	9	9	9
EUROZÓNA		59	48	44	36	25	23	21	19	20	9	10	8	7
MIMO EUROZÓNY		58	32	37	33	20	23	23	26	20	11	7	11	11
BE		55	40	41	30	32	31	15	16	16	7	21	9	10
BG		61	33	40	38	11	26	24	23	11	10	21	8	11
CZ		69	25	25	55	12	27	29	35	16	17	5	11	10
DK		57	18	29	29	46	25	33	16	24	7	17	15	16
DE		56	29	37	37	28	28	30	22	26	5	16	9	7
EE		56	33	35	54	10	19	14	22	14	8	4	14	18
IE		60	44	39	29	21	24	24	14	23	11	8	13	12
EL		43	83	75	50	18	14	17	13	9	16	7	7	6
ES		62	70	59	25	23	17	8	19	19	4	3	6	3
FR		63	51	48	30	25	29	11	17	17	6	12	6	7
HR		44	58	54	24	14	14	26	26	19	11	10	11	3
IT		65	57	31	51	18	15	29	15	16	19	5	7	8
CY		60	73	58	42	22	9	23	13	6	13	5	5	2
LV		46	52	47	34	8	14	20	33	8	11	6	13	12
LT		41	52	64	33	12	8	23	35	9	12	6	10	8
LU		48	39	42	31	25	29	19	19	30	7	11	10	8
HU		54	38	46	51	22	15	27	18	20	18	8	8	7
MT		63	21	36	56	30	15	21	10	16	11	10	6	13
NL		56	18	40	31	45	38	21	27	26	11	8	21	19
AT		33	46	39	44	31	34	27	22	23	12	22	16	13
PL		54	36	31	39	12	18	19	35	14	8	4	12	8
PT		60	71	71	22	10	12	21	18	13	8	14	5	4
RO		41	40	48	33	22	16	26	30	18	26	8	13	10
SI		43	57	52	32	20	15	23	12	17	9	16	9	7
SK		48	36	39	45	13	17	24	29	18	11	12	10	8
FI		53	27	47	31	31	27	31	30	26	12	4	10	12
SE		54	16	50	26	52	24	43	30	30	8	9	7	11
UK		65	29	34	24	21	28	20	19	26	7	5	10	14

- 1. NAJČASTEJŠIE UVÁDZANÁ POLOŽKA
- 2. NAJČASTEJŠIE UVÁDZANÁ POLOŽKA
- 3. NAJČASTEJŠIE UVÁDZANÁ POLOŽKA

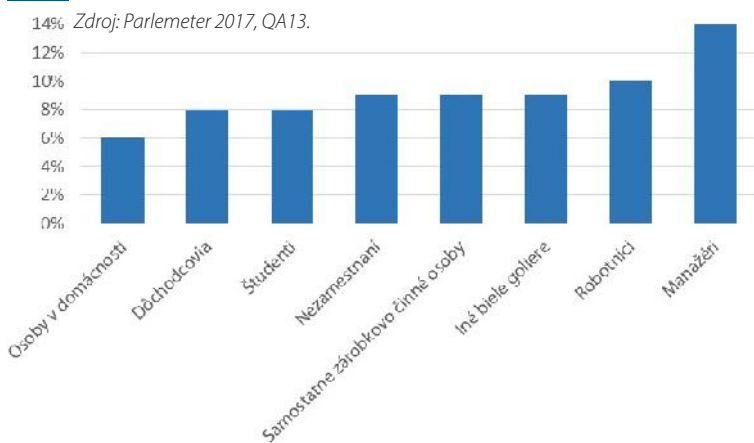
damping a ohrozenie ochrany údajov. V týchto posledne uvádzaných položkách sa v otázke kybernetických útokov a ohrozenia ochrany údajov (v oboch prípadoch po 9%) respondenti mierne odlišujú z hľadiska veku, ako aj z hľadiska úrovne vzdelania: čím sú respondenti vzdelanejší, tým viac sú znepokojení v súvislosti s týmito dvoma prepojenými aspektmi.

Ďalší zaujímavý detail sa ukazuje v sociálno-demografickom rozdelení respondentov v otázke sociálneho dampingu. Zatiaľ čo medzi odpoveďami o sociálnom dampingu a odpoveďami občanov na otázku, či sú „chudoba a vylúčenie“ považované za hrozbu, neexistuje žiadna korelácia, neexistuje ani nijaká štatistická korelácia vo vzťahu ku skutočnému pomeru občanov ohrozených chudobou podľa údajov Eurostatu. Otázku sociálneho dampingu ako prioritnú tému častejšie nastoľuje vyššia stredná vrstva a vyššia vrstva. Aj pri analýze zo sociálno-profesijného pohľadu boli sociálnym dampingom najviac znepokojení riadiaci pracovníci. Mohlo by sa preto ďalej skúmať, či sa koncepcia sociálneho dampingu už stala koncepciou všeobecne chápanou všetkými občanmi.

? Respondenti v otázke sociálneho dampingu rozdelení podľa spoločenskej vrstvy

? Respondenti v otázke sociálneho dampingu rozdelení podľa spoločenskej vrstvy

Pozitívne výsledky, ktoré sa majú zachovať

Hoci európska spoločnosť čelí problémom, stále je nositeľkou hodnôt, úspechov a pozitívnych výsledkov, ktoré si Európania cenia. V najnovšom štandardnom prieskume Eurobarometra Komisie¹⁷ sa jasne identifikujú. Najpozitívnejšími výsledkami v očiach európskych respondentov sú teda mier v rámci EÚ, voľný pohyb na cestovanie, prácu a štúdium v celej EÚ, jednotná mena a program Erasmus. V tomto prieskume sa táto myšlienka ďalej rozvíja s cieľom zistiť, ktoré úspechy si občania želajú prioritne chrániť zo strany EÚ. Potom sa určujú dva hlavné druhy úspechov: na jednej strane slobody z hľadiska základných práv a voľného pohybu a na druhej strane sociálne a hospodárske úspechy, najmä pracovné práva, dôchodky a hospodársky blahobyť. Uvidíme, že existujú skupiny členských štátov, ktoré možno určiť podľa úspechov, ktorých ochranu chcú od EÚ.

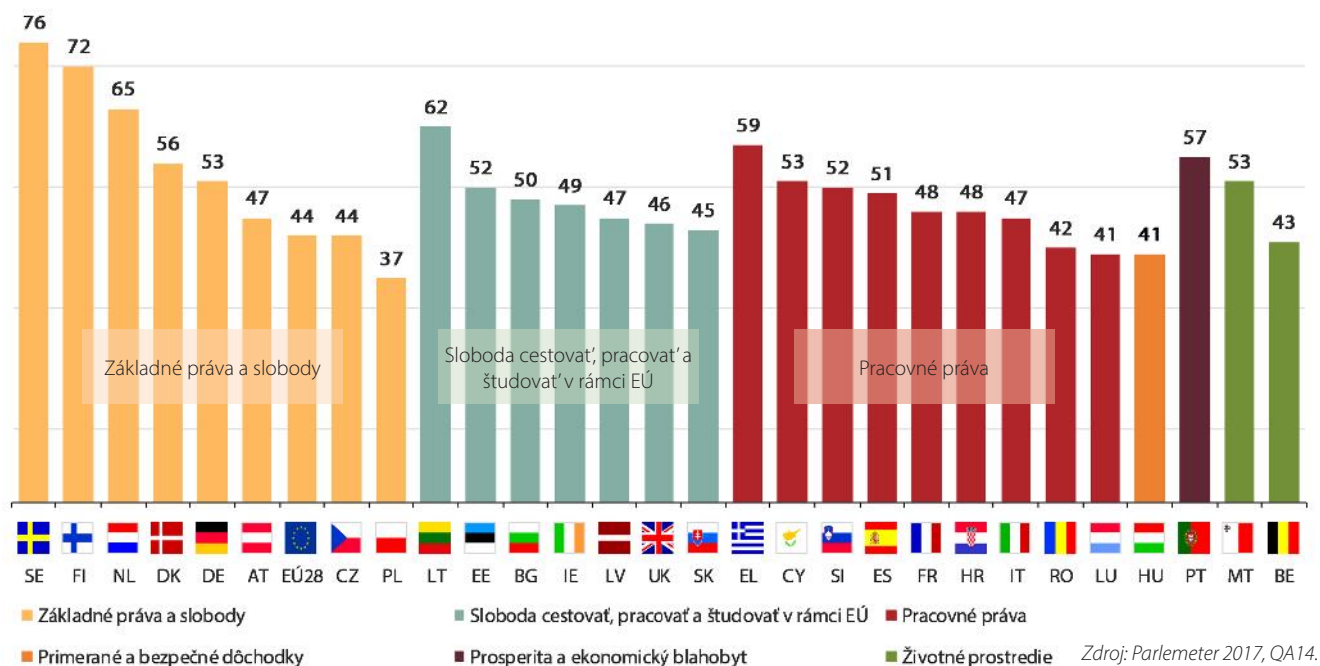

Zdroj: Parlemeter 2017, QA14.

¹⁷ Európska komisia, Štandardný prieskum Eurobarometer 87, jar 2017, <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/STANDARD/surveyKy/2142>.

? EÚ má výsledky a ciele, ktoré si možno ceníte. Ktoré z nasledujúcich možností by EÚ mala pre vás prioritne chrániť? (Najčastejšie uvádzané položky podľa krajiny)

Prioritou v EÚ je zachovanie základných práv slobôd so 44% odpovedí. Stojí za to pripomenúť, že tieto ústredné hodnoty sa vo všetkých prieskumoch Eurobarometra k dnešnému dňu sústavne umiestňovali na najvyššom mieste. V roku šesťdesiateho výročia Rímskych zmlúv a desiateho výročia Agentúry Európskej únie pre základné práva výsledky potvrdzujú, že základné práva a slobody sa považujú za základ európskej jednoty. Druhou najčastejšie uvádzanou položkou s priemerom 36% na úrovni EÚ je sloboda cestovať, pracovať a študovať v rámci EÚ. Celkovo sú obidve tieto kategórie slobôd najčastejšie uvádzané vo Švédsku, Fínsku a v Nemecku. Základné práva rovnako často uvádzajú respondenti v Holandsku, Dánsku, na Cypre a v Rakúsku. Sloboda cestovať, pracovať a študovať v rámci EÚ dosiahla najvyšší výsledok v pobaltských štátoch (Litva, Estónsko a Lotyšsko). Okrem Švédska, Fínska a Nemecka dosahuje vysokú mieru odpovedí aj v Bulharsku, Írsku, Spojenom kráľovstve a na Slovensku.

Pokiaľ ide o ďalšie výsledky a ciele, ktoré by EÚ mala chrániť pre občanov, v strednom pásme sa umiestnili sociálno-ekonomické aspekty súvisiace s pracovnými právami (34%), primeranými a bezpečnými dôchodkami (34%) a prosperitou a hospodárskym blahobytom (33%). Najčastejšie sa uvádzajú v Grécku, Španielsku, Taliansku a Portugalsku. V Slovinsku aj vo Francúzsku boli zaznamenané významné výsledky, pokiaľ ide o pracovné práva a dôchodky. V Lotyšsku, Litve, Rakúsku, Maďarsku a Belgicku bol zaznamenaný vysoký počet odpovedí v súvislosti s otázkami dôchodkov a prosperitou.

33% respondentov uviedlo ako ďalšiu oblasť, ktorú by EÚ mala chrániť, životné prostredie, ktoré väčšinou uvádzali respondenti vo Švédsku, v Holandsku a Dánsku.

Bezpečnosť z hľadiska zdravotných štandardov uvádza v EÚ v priemere 27% respondentov. Takmer jedna pätina uvádza spoločné európske hodnoty (19%) a národnú a kultúrnu identitu (18%). Na posledných miestach zoznamu položiek, ktoré si respondenti vybrali, sa nachádzajú práva spotrebiteľov na jednotnom trhu (16%) a bezpečnosť a ochrana osobných údajov online (13%). Pri pohľade na vnútroštátne postoj sa spoločné európske hodnoty najčastejšie uvádzajú v Nemecku a Rakúsku, pričom v Rakúsku sa uvádzajú rovnako často ako národná a kultúrna identita. Táto položka sa najmenej uvádza v Portugalsku, kde si ju vybral jeden z desiatich respondentov. K týmto výsledkom sa vrátíme neskôr.

Sociálno-demografické profily respondentov

Pri hlbšej analýze z výsledkov vyplýva, že, po prvé, sociálno-ekonomická situácia respondentov má vplyv na ich odpovede, pokiaľ ide o hrozby aj o pozitívne výsledky hodné ochrany zo strany EÚ. Tí, ktorí majú skúsenosť so situáciou ekonomickej zraniteľnosti, majú, samozrejme, skôr tendenciu uviesť otázky súvisiace s ekonomikou. Najmä staršie vekové skupiny však uvádzajú aj terorizmus.

Po druhé, zdá sa, že respondenti pri svojich pohovoroch odpovedajú na základe svojich postojov vyjadrených voči EÚ. Terorizmus, ako aj ekonomické položky (ako sú pracovné práva a dôchodky), ktoré Európania veľmi zoširoka uvádzajú, sú skôr spojené s odpoveďami, z ktorých vyplýva menší záujem o politiku a všeobecná ľahostajnosť voči EÚ, členstvu v nej, jej výhodám a predstave o nej. Preto sú častejšie u občanov, ktorí cítia odstup od volieb a vo väčšej miere sa domnievajú, že ich hlas nemá váhu v EÚ.

Na druhej strane občania, ktorí majú vo všeobecnosti lepší postoj k EÚ, majú tendenciu uvádzať po terorizme a ekonomických položkách otázky súvisiace so životným prostredím (alebo s hrozbou zmeny klímy) a s ochranou slobôd v rámci EÚ. Možno pripomenúť, že životná úroveň, ktorú uvádzajú títo respondenti, je o niečo vyššia, a že majú väčšiu dôveru v budúcnosť. Sú za členstvo v EÚ a domnievajú sa, že ich krajina má z neho prospech. Okrem toho prejavujú záujem o politiku a domnievajú sa, že hlasovanie je dôležité.

Rovnaký vzorec záujmu o európske záležitosti sa uplatňuje, pokiaľ ide o uvádzanie takých hrozieb, ako je politický extrémizmus. Vyšší podiel odpovedí od občanov, ktorí sa

zaujímajú o politiku a majú pozitívny postoj k EÚ, sa prejavuje v menšej miere aj v prípade náboženského radikalizmu, organizovanej trestnej činnosti či ozbrojeného konfliktu. Do tejto kategórie vstupuje aj sloboda pohybu, najmä medzi mladými ľuďmi, ktorí sa narodili po roku 1980. Uvedené vzorce je potrebné brať ako ukazovatele, ktoré by si zaslúžili dôkladnejšiu analýzu údajov. V nijakom prípade nie sú absolútnym opisom konkrétneho sociálno-demografického zoskupenia.

Európska a národná identita: spoločný základ

V nadväznosti na uvedené sa bližšia pozornosť venuje dvom položkám súvisiacim s hodnotami: na jednej strane sú to spoločné európske hodnoty a na druhej strane národná a kultúrna identita. Sú si veľmi blízko v odpovediach týkajúcich sa oceňovaných výsledkov EÚ, ktoré sa majú chrániť, a jednotlivo získavajú 19% a 18% odpovedí. Zaujímavé je, že tieto dve položky uvádzajú respondenti, ktorí majú spoločný základ: všetci sa zaujímajú o politiku všeobecne, ako aj o nadchádzajúce voľby do Európskeho parlamentu v roku 2019. Národnú a kultúrnu identitu však v priemere častejšie uvádzajú respondenti, ktorí majú negatívnejší postoj k EÚ. Z analýzy ich všeobecného profilu na úrovni EÚ skutočne vyplýva, že majú pomerne negatívne vnímanie EÚ, keďže členstvo svojej krajiny v EÚ považujú za zlú vec bez prospechu pre ich krajinu. Respondenti s vysokou mierou reakcie na národnú a kultúrnu identitu majú zvyčajne zlú predstavu o EÚ aj o EP a chcú, aby Parlament v budúcnosti zohrával menej dôležitú úlohu.

Z vnútroštátneho uhla pohľadu respondenti v Nemecku a Švédsku v omnoho väčšom počte uvádzajú spoločné európske hodnoty ako kultúrnu a národnú identitu, zatiaľ čo respondenti v Estónsku a v Spojenom kráľovstve vo väčšom počte uvádzajú kultúrnu a národnú identitu ako spoločné európske hodnoty. V menšej miere je to aj prípad Grécka, Írska, Chorvátska a Malty. Obidve položky sa, naopak, vnímajú ako rovnako dôležité v Rakúsku, vo Fínsku, v Českej republike, Holandsku, Dánsku, Bulharsku a Litve.

V kontexte diskusie o myšlienke národnej a kultúrnej identity, ako aj európskych hodnôt, by sa malo poukázať na dôležitý výsledok posledného štandardného Eurobarometra 87¹⁸ z mája 2017: v odpovedi na túto tradičnú otázku Eurobarometra o európskom občianstve 68% všetkých respondentov uviedlo, že sa cítia ako občania EÚ. To je doteraz najvyššia úroveň v súvislosti s týmto ukazovateľom.

18 Európska komisia, Štandardný prieskum Eurobarometer 87, jar 2017, <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/STANDARD/surveyky/2142>.

Zaostrené na digitálnu Európu

Medzi hrozbami a výsledkami EÚ, ktoré sa majú chrániť, viacero položiek odkazuje na digitalizáciu v prepojenej Európe. Hoci nejde o najčastejšie uvádzané navrhnuté položky, vždy keď sa uvedú, v odpovediach možno nájsť medzi vnímanými hrozbami *kybernetických útokov* a *ohrozením ochrany údajov* pozitívnu koreláciu. Zároveň sú vo významnom vzťahu s prioritou „*bezpečnosť a ochrana osobných údajov online*“, ktorú má EÚ chrániť pre svojich občanov. Z vnútroštátneho pohľadu najviac obáv týkajúcich sa kybernetických útokov a ohrozenia ochrany údajov pochádza z Holandska (19% a 21% pre jednotlivé položky). Pokiaľ ide o výsledky, ktoré sa majú zachovať, to isté zistenie platí pre ochranu bezpečnosti a ochrany osobných údajov online, pretože aj tú najčastejšie uvádzali v Holandsku (29%). Stojí za to pripomenúť, že respondenti v Holandsku sú zrejme najviac prepojenými Európanmi, keďže 93% vyhlasuje, že používa internet každý deň, v porovnaní s priemerom EÚ na úrovni 71%. Prekvapujúce však je, že holandskí respondenti sa najmenej zaujímajú o európsku ochranu práv spotrebiteľov na jednotnom trhu (9%, pričom rovnaký podiel bol zaznamenaný vo Fínsku).

Zaostrené na kybernetickú bezpečnosť

Z prieskumu Európskej komisie z júna 2017 o postojoch Európanov ku kybernetickej bezpečnosti¹⁹ vyplýva, že 51% respondentov v skutočnosti uvádza, že sa necítia dostatočne informovaní o rizikách počítačovej kriminality, zatiaľ čo 46% sa domnieva, že sú o tom informovaní. Počítačovú kriminalitu vníma 56% respondentov ako veľmi významný problém z hľadiska vnútornej bezpečnosti EÚ. Táto obava by sa mala v nadchádzajúcich rokoch zvyšovať, keďže z tohto prieskumu vyplýva aj to, že v EÚ sa naďalej zvyšuje využívanie internetu, a to bez ohľadu na prostriedky prístupu (doma, v mobilných zariadeniach, na pracovisku alebo v škole/na univerzite).

19 Európska komisia, Osobitný prieskum Eurobarometer 464a, Postoj Európanov ku kybernetickej bezpečnosti, jún 2017, <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/surveyKy/2171>.

? Európsky parlament rozhoduje o európskych právnych predpisoch, ktoré priamo ovplyvňujú život každého občana. Ktoré z nasledujúcich záležitostí by podľa vášho názoru mali byť prioritou pre Európsky parlament?

Zdroj: Parlemeter 2017, QA8.

3. KAPITOLA: VÝZVA KONAŤ NA ZÁKLADE JASNÝCH HODNÔT

Tretia a posledná kapitola prieskumu Parlemeter 2017 je venovaná politickým prioritám občanov. V nadväznosti na posúdenie tých hrozieb, pred ktorými by ich Európska únia mala chrániť, občania uviedli svoj názor na prioritné oblasti pre zvýšené opatrenia Európskeho parlamentu.

V súlade s už skôr určenými hrozbami Európania v prvom rade a v rovnakej miere podporujú zvýšené opatrenia na boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu, ako aj proti terorizmu. Obidve tieto oblasti získali na úrovni EÚ podporu 41%.

Boj proti nezamestnanosti mladých ľudí je v priemere treťou najčastejšie uvádzanou položkou s 31% odpovedí. Týmito tromi najčastejšími témami sa vo všeobecnosti vymedzuje aj záujem európskych občanov: chcú žiť svoj život na mieste, ktoré zaručuje ich možnosti a chráni ich slobodu pred teroristickými hrozbami.

Pokiaľ ide o ďalšie položky, 22% respondentov chce, aby Parlament vyvíjal legislatívnu činnosť týkajúcu sa spôsobov na nájdenie spoločnej európskej odpovede na otázku migrácie. Z výsledkov okrem toho vyplýva, že približne pätina respondentov podporuje umožnenie nových spôsobov na podporu hospodárstva a rastu (21%) a boj proti zmene klímy tvorivými riešeniami (19%).

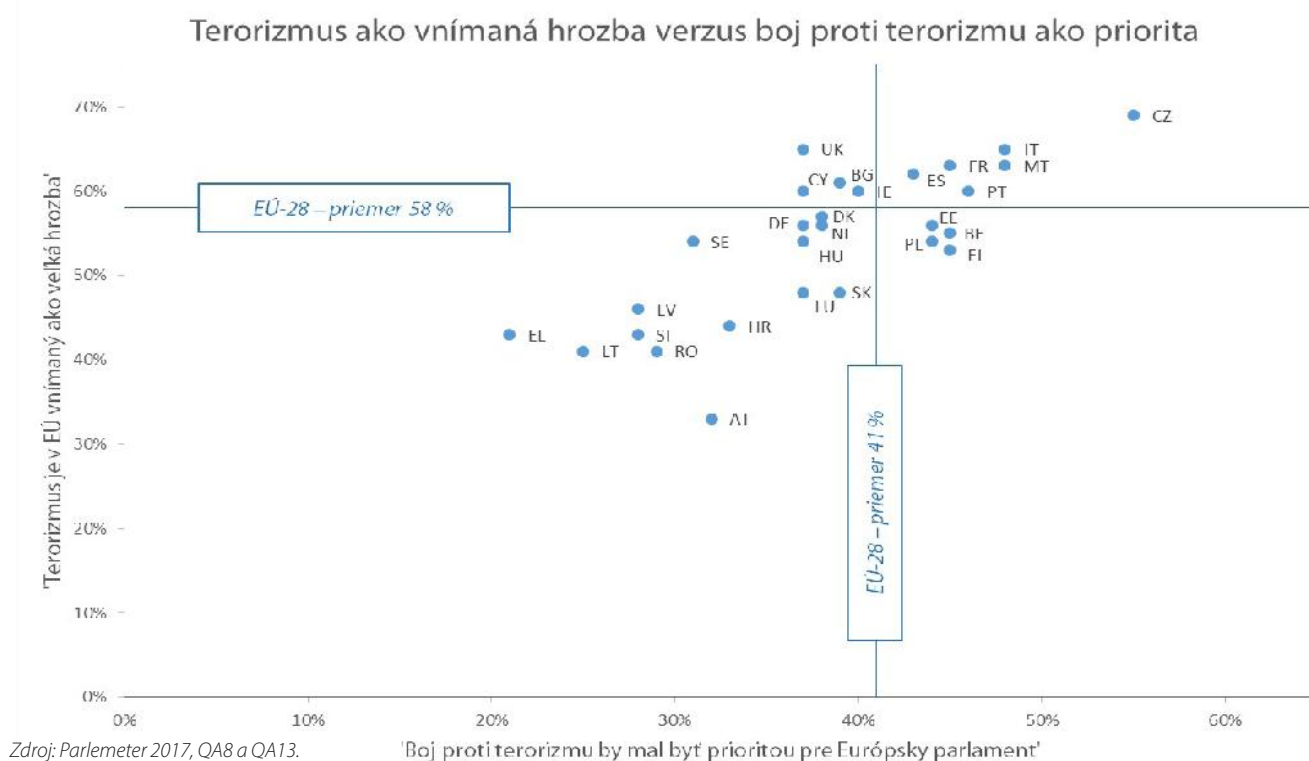
Tieto položky vytvárajú celkový obraz a rozprávajú európsky príbeh, za predpokladu, že sa čítajú vzhľadom na vnútroštátny kontext každej jednotlivkej krajiny. V tejto súvislosti to, ktoré politiky sa v jednotlivých členských štátoch považujú za priority, do veľkej miery závisí od záujmov občanov týchto štátov.

Uvidíme, že niekedy sa výsledky líšia od očakávaní. Ilustrovať by sa to mohlo na príklade boja proti terorizmu: zatiaľ čo terorizmus najčastejšie uvádzajú respondenti z Českej republiky (55%), Talianska a Malty (v oboch prípadoch 48%), ukazuje sa, že tieto krajiny v posledných rokoch neboli obeť teroristických útokov. Z výsledkov na druhej strane vyplýva, že s najmenšou pravdepodobnosťou uvádzajú túto otázku ako jednu z priorit Európskeho parlamentu respondenti v Slovinsku (28%), Lotyšsku (28%), Litve (25%) a Grécku (21%).

Boj proti terorizmu je prioritou pre...

Túto položku v priemere uvádzajú skôr ženy (43%), ľudia vo veku nad 55 rokov (45%), osoby v domácnosti (50%) a osoby na dôchodku (45%). Tieto sociálno-demografické skupiny takisto častejšie uvádzajú terorizmus ako hlavnú hrozbu, ktorú by mala EÚ riešiť.

? Terorizmus ako hrozba a terorizmus ako priorita pre Európsky parlament.

Vzájomný vzťah medzi terorizmom ako vnímanou hrozbou a požiadavkou, aby Európsky parlament riešil terorizmus ako prioritu, je jasný. Ako bolo uvedené vyššie, terorizmus je vnímaný ako najväčšia hrozba v Európe (58%), s výraznými rozdielmi medzi členskými štátmi. V zhode s tým je boj proti terorizmu najželanejšou prioritou pre Európsky parlament (41%), a to spolu s bojom proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu (41%).

Krajinami s najväčšími obavami z terorizmu sú Česká republika (69%), Taliansko (65%), Spojené kráľovstvo (65%), Francúzsko (63%) a Malta (63%). Respondenti v štyroch z týchto krajín si takisto želali, aby Európsky parlament riešil túto otázku ako vysoko prioritnú (Česká republika 55%, Taliansko 48%, Malta 48% a Francúzsko 45%).

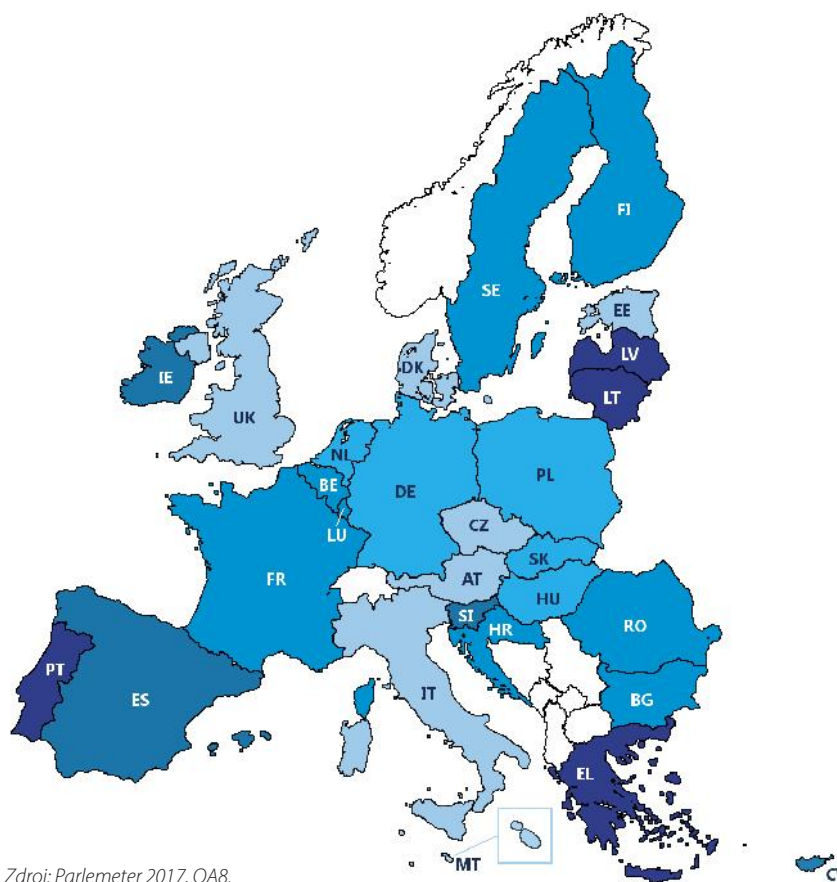
Boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu

Boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu je jedinou položkou, ktorá získala viac ako 50% odpovedí vo viacerých členských štátoch, a to v Portugalsku (67%), Litve (58%), Grécku (57%), Lotyšsku (55%), na Cypre a v Slovinsku (v oboch prípadoch 51%) a Španielsku (50%). Naopak, respondenti v Taliansku (31%), Českej republike a Dánsku (v oboch prípadoch 30%) ju uvádzajú najmenej.

Podiel odpovedí „boj proti nezamestnanosti mladých ľudí“ podľa krajiny.

PT		67
LT		58
EL		57
LV		55
SI		51
CY		51
ES		50
IE		49
FR		47
HR		47
RO		45
BE		44
FI		44
LU		44
SE		44
BG		44
EU28		41
PL		39
HU		39
SK		38
DE		38
NL		37
EE		36
MT		35
AT		34
UK		32
IT		31
DK		30
CZ		30

Zdroj: Parlemeter 2017, QA8.

Boj proti chudobe je kľúčovou otázkou pre...

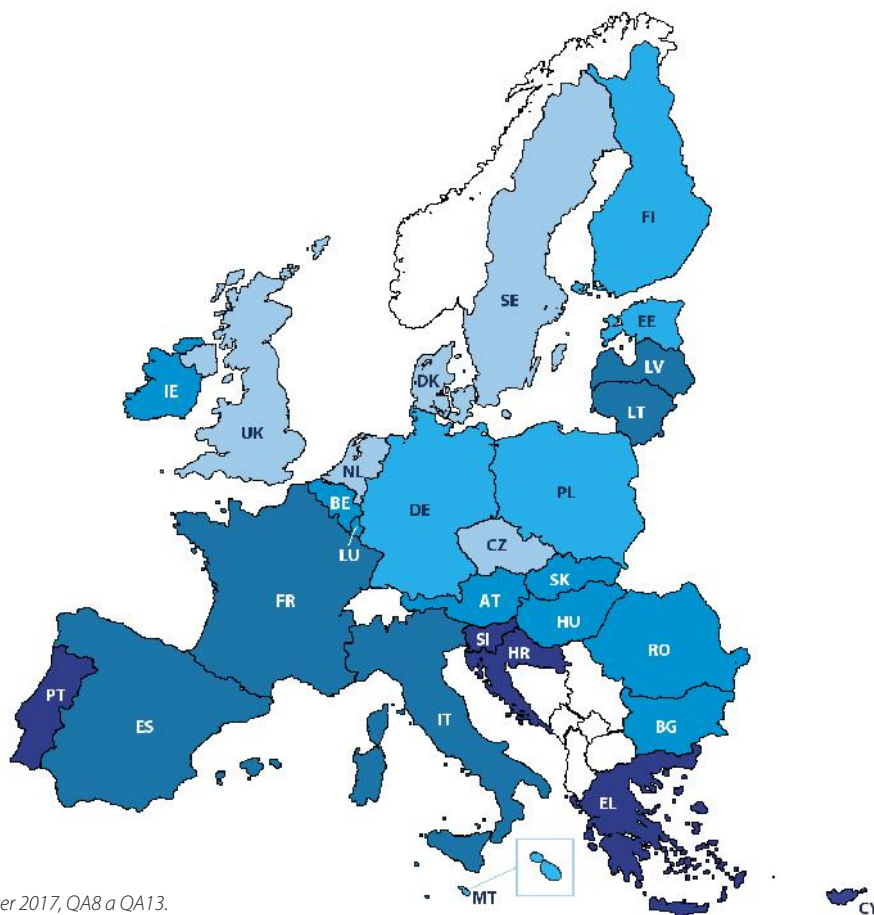
Neprekvapuje, že boj proti chudobe je prioritou skôr pre sociálne najzraniteľnejšie kategórie – ženy (43%), osoby v domácnosti (46%) a nezamestnaných (43%). V prípade mužov (38%), riadiacich pracovníkov (36%) a samostatne zárobkovo činných osôb (33%) je tendencia uvádzať túto položku o niečo nižšia.

Boj proti nezamestnanosti mladých ľudí

67% respondentov v Grécku žiada, aby sa otázka boja proti nezamestnanosti mladých ľudí stala najvyššou prioritou Európskeho parlamentu. Túto líniu sleduje 61% respondentov na Cypre, 55% v Portugalsku a 51% v Chorvátsku a Slovinsku. Na opačnom konci škály sú Dánsko s 9%, Holandsko s 8% a napokon Švédsko so 7% respondentov, ktorí ako najvyššiu prioritu uvádzajú nezamestnanosť mladých ľudí. Deliacu líniu medzi severom a juhom, ktorá vyplýva z výsledkov, možno do určitej miery vysvetliť rozdielmi vo vnútroštátnych hospodárstvach.

? Podiel odpovedí „boj proti nezamestnanosti mladých ľudí“ podľa krajiny.

EL		67
CY		61
PT		55
SI		51
HR		51
ES		46
FR		44
IT		43
LT		40
LV		38
RO		36
LU		36
BE		33
AT		32
HU		32
IE		31
EU28		31
SK		29
BG		29
PL		26
EE		22
MT		21
DE		21
FI		19
CZ		17
UK		16
DK		9
NL		8
SE		7

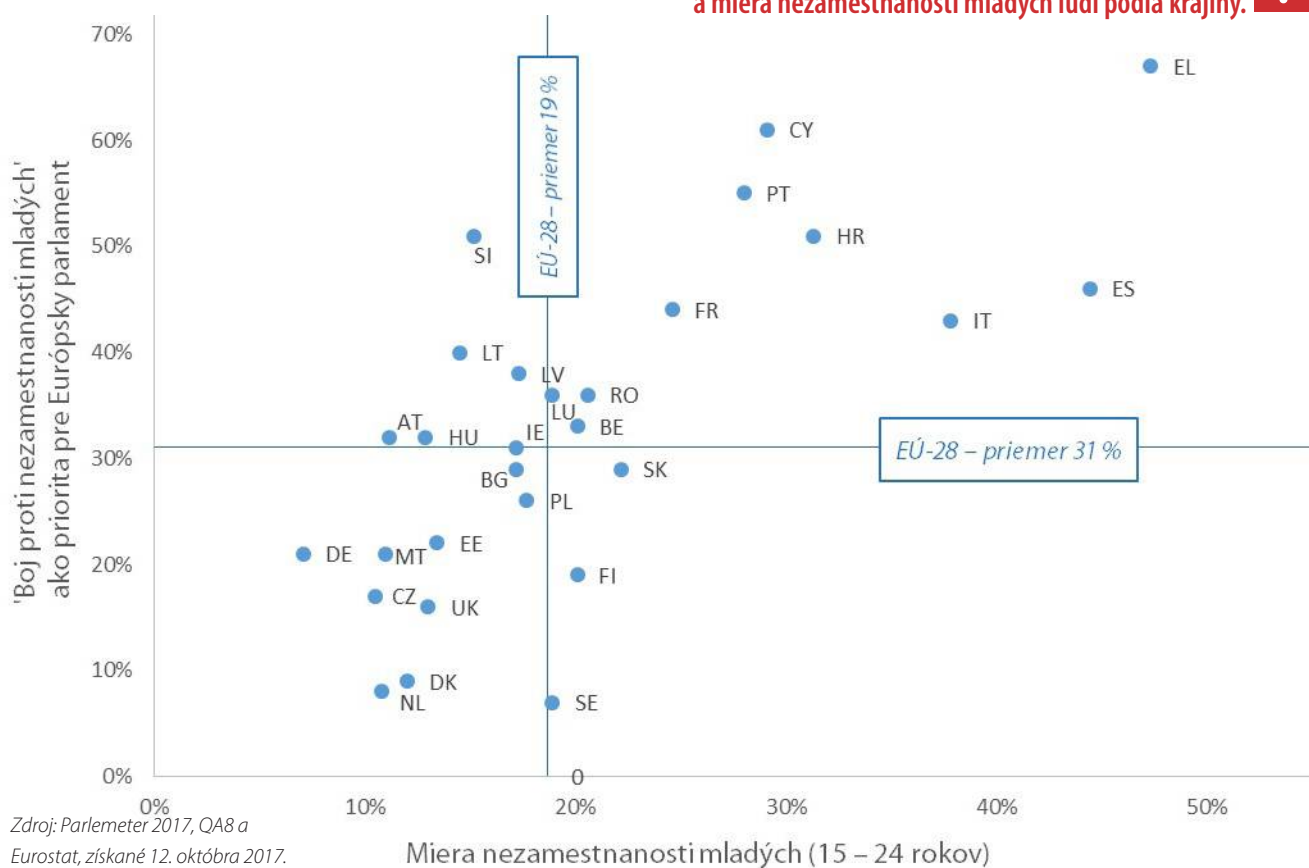

Zdroj: Parlemeter 2017, QA8 a QA13.

Rovnako zaujímavý je však pohľad na skutočnú mieru nezamestnanosti mladých ľudí v súvislosti s tým, aký stupeň dôležitosti sa tejto téme prikladá v jednotlivých krajinách. Z údajov predložených v nasledujúcom grafe vyplýva výrazná pozitívna korelácia. V prvej skupine krajín vrátane Českej republiky, Dánska, Estónska, Nemecka, Malty, Holandska

a Spojeného kráľovstva je nízka miera nezamestnanosti mladých ľudí. Respondenti z týchto krajín dávajú boju proti tomuto javu nízku prioritu. Naopak, respondenti z Cypru, Francúzska, Grécka, Chorvátska, Portugalska, zo Španielska a z Talianska, čo sú všetky krajiny s mierou nezamestnanosti mladých ľudí nad priemerom EÚ, žiadajú – rovnako v miere nad priemerom EÚ, aby sa boj proti nezamestnanosti mladých ľudí stal prioritou. Napokon sa oplatí pozrieť na Slovinsko, Litvu a Lotyšsko: hoci v týchto krajinách je pomerne nízka miera nezamestnanosti mladých ľudí, občania prejavujú omnoho väčší záujem, aby táto otázka bola prioritou Európskeho parlamentu.

„Boj proti nezamestnanosti mladých ľudí“ uvádzaný ako priorita a miera nezamestnanosti mladých ľudí podľa krajiny. ?

Boj proti zmene klímy tvorivými riešeniami

Boj proti zmene klímy tvorivými riešeniami je podnetná položka, ktorú najviac uvádzajú vo Švédsku (50%), v Holandsku (42%) a Dánsku (41%). Vlády, podniky a verejnosť v týchto krajinách si uvedomujú, že ochrana životného prostredia je spojená s podnikaním a zamestnanosťou. Európsky parlament je presvedčený, že environmentálna politika založená na trhovom hospodárstve sa môže stať motorom pre rast a zamestnanosť vo

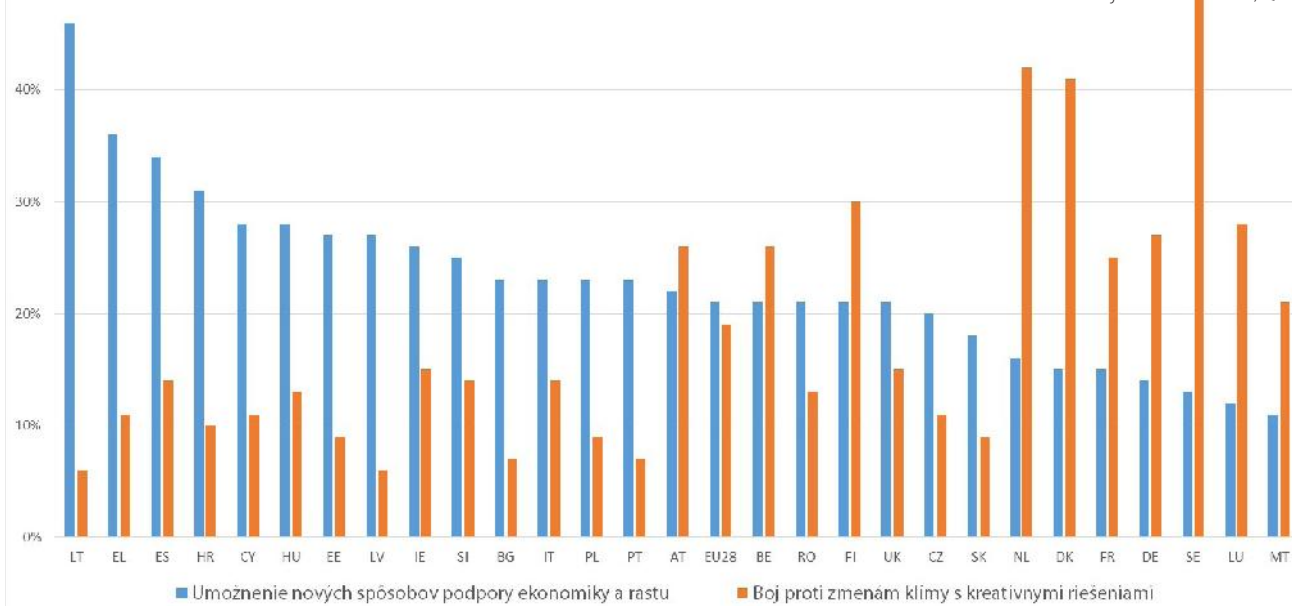
všetkých odvetviach hospodárstva. Napriek obrovskému pokroku, ktorý sa v uplynulých rokoch v celej Európe dosiahol v oblasti ekologických technológií a pracovných miest, však stále existujú výrazné rozdiely medzi členskými štátmi.

Boj proti zmene klímy a podpora hospodárstva: ide o rozpor?

Zaujímavé je zistenie, že väčšina krajín dáva vyššiu prioritu buď boju proti zmene klímy, alebo podpore hospodárstva – nie obidvom súčasne. Medzi obidvoma prioritami v skutočnosti existuje výrazný negatívny vzťah. Podpora hospodárstva sa uvádza ako mimoriadne vysoká priorita v Litve (46%), Grécku (36%) a Španielsku (34%), zatiaľ čo boj proti zmene klímy sa zároveň považuje za menšiu prioritu (Litva 6%, Grécko 11%, Španielsko 14%).

? Podiel odpovedí v prípade položiek „boj proti zmene klímy“ a „podpora hospodárstva a rastu“.

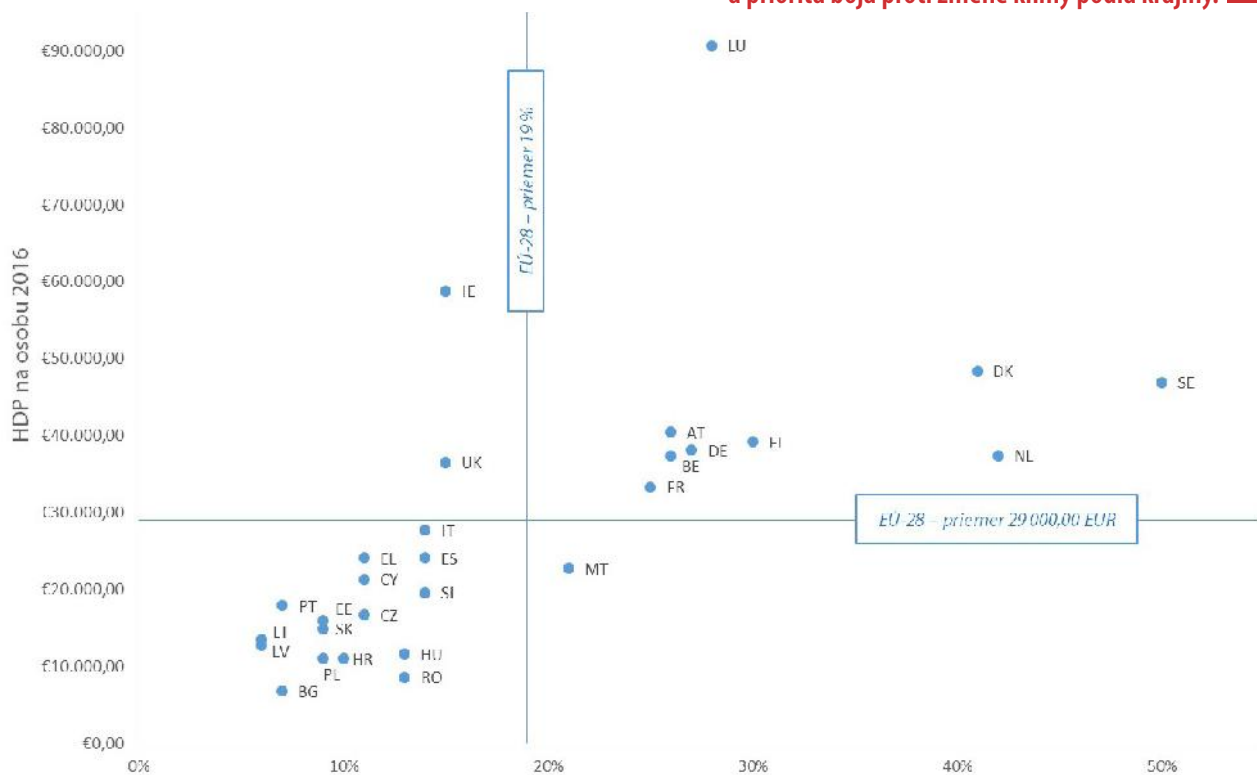
Zdroj: Parlemeter 2017, QA8.

Tento vzťah zrejme ovplyvňuje predovšetkým hospodárska situácia v členských štátoch. Hospodársky rast sa uvádza ako vyššia priorita najmä v členských štátoch s nižším HDP na osobu. Naopak, otázka boja proti zmene klímy sa vníma ako dôležitejšia v bohatších krajinách.

Hrubý domáci produkt (HDP) na osobu a prioritizácia boja proti zmene klímy podľa krajiny. ?

Zdroj: Parlemeter 2017, QA8 a Eurostat, získané 12. októbra 2017.

'Boj proti zmenám klímy s kreatívnymi riešeniami' ako prioritizácia

Pevný záväzok voči európskym hodnotám

Politické priority Európanov idú ruka v ruku s ich hlavnými hodnotami. Ktoré hodnoty má podľa Európanov pre nich Európsky parlament obhajovať? Tak ako v prípade všetkých prieskumov Eurobarometra od roku 2007 je „ochrana ľudských práv“ (56%, –1 od roku 2016) hlavnou hodnotou, ktorá sa má v očiach Európanov podporovať a obhajovať.

Ochrana ľudských práv sa vníma ako hodnota, ktorá sa má prioritne obhajovať, vo všetkých sociálno-demografických kategóriách bez výnimky, najvýraznejšie však medzi ženami (57%), osobami vo veku 25 – 34 rokov (61%), riadiacimi pracovníkmi (61%), úradníkmi a študentmi (obidve kategórie po 58%).

Na druhom mieste stabilne zostáva sloboda prejavu s 34%. Túto hodnotu častejšie uvádzajú muži (37%), osoby vo veku 15 – 24 rokov (40%), študenti (38%), manuálni pracovníci (37%), riadiaci pracovníci a nezamestnaní (obidve kategórie po 36%).

? Ktoré z nasledujúcich hodnôt by mal podľa vás Európsky parlament prednostne obhajovať? (Spolu najviac tri odpovede.)

Zdroj: Parlemeter 2017, QA9.

Ktoré z nasledujúcich hodnôt by mal podľa vás Európsky parlament prednostne obhajovať? (Spolu najviac tri odpovede.)

		Ochrana ľudských práv	Sloboda prejavu	Rovnosť medzi mužmi a ženami	Solidarita medzi členskými štátmi Európskej únie	Solidarita medzi Európskou úniou a chudobnými krajinami sveta	Dialóg medzi kultúrami a náboženstvami	Ochrana menšín	Zrušenie trestu smrti na celom svete
EÚ28		56	34	32	28	20	20	19	10
EUROZÓNA		56	32	33	30	21	21	20	11
MIMO EUROZÓNY		57	39	28	24	18	18	16	8
BE		46	44	44	24	17	21	21	9
BG		55	19	17	46	21	20	8	7
CZ		54	35	28	28	13	12	6	7
DK		57	41	27	25	23	30	14	11
DE		62	22	27	36	25	23	19	13
EE		58	36	20	27	10	21	14	4
IE		60	34	38	22	17	18	22	11
EL		64	31	17	52	30	21	23	13
ES		57	28	35	22	21	14	22	7
FR		52	46	46	25	23	23	17	10
HR		53	24	21	32	19	19	12	8
IT		48	26	31	31	17	21	25	10
CY		78	30	23	37	27	12	14	10
LV		62	37	14	34	16	15	8	4
LT		61	33	14	34	15	17	6	4
LU		47	39	40	29	21	20	19	8
HU		58	25	20	27	18	18	20	5
MT		53	31	29	19	25	19	28	7
NL		63	54	39	31	18	28	20	12
AT		52	27	37	34	19	17	22	19
PL		56	33	28	29	16	17	12	7
PT		55	20	29	35	21	15	20	9
RO		55	41	21	32	21	15	18	15
SI		60	29	24	37	19	15	8	5
SK		57	27	23	30	14	17	10	7
FI		67	55	34	23	16	22	16	11
SE		71	52	49	20	25	16	15	11
UK		56	46	31	13	16	20	20	6

1. NAJČASTEJŠIE UVÁDZANÁ POLOŽKA

2. NAJČASTEJŠIE UVÁDZANÁ POLOŽKA

3. NAJČASTEJŠIE UVÁDZANÁ POLOŽKA

Zdroj: Parlemeter 2017, QA9.

Rovnosť medzi mužmi a ženami vníma ako prioritu 32% (-1 percentuálny bod) respondentov, zatiaľ čo 28% európskych občanov (-2 percentuálne body) uvádza solidaritu medzi členskými štátmi EÚ.

Nasleduje solidarita medzi EÚ a chudobnými krajinami sveta (20%, -3), dialóg medzi kultúrami a náboženstvami (20%, -3), ochrana menšín (19 %, +1) a zrušenie trestu smrti na celom svete (10%, -2).

Treba pripomenúť, že počet odkazov na tému *solidarita medzi členskými štátmi EÚ* sa od októbra 2007 znížil o osem percentuálnych bodov. Túto položku uvádza polovica respondentov v Grécku (52%), takisto ako 46% v Bulharsku, 37% na Cypre a v Slovinsku, ako aj 36% v Nemecku. To možno porovnať s 22% v Španielsku, 20% vo Švédsku, 19% na Malte a 13% v Spojenom kráľovstve.

Veľké rozdiely medzi členskými štátmi, pokiaľ ide o túto hodnotu, ako aj celkový pokles uvádzania tejto témy ako prioritnej hodnoty, by bolo možné vysvetliť tým, že vnímanie solidarity medzi členskými štátmi EÚ európskymi občanmi je vnútorne spojené s príslušným vnútroštátnym kontextom, ktorý na nich pôsobí. Zároveň by sa mohlo mierne líšiť podľa rôznych vnútroštátnych politických programov.

Z hľadiska sociálno-demografického profilu solidaritu medzi členskými štátmi častejšie uvádzajú muži (31%), osoby vo veku nad 55 rokov (30%), samostatne zárobkovo činné osoby, úradníci a riadiaci pracovníci (všetci 33%). Týka sa to aj osôb, ktoré majú pozitívnu predstavu o EÚ (35%) a ktoré chcú, aby Európsky parlament zohrával dôležitejšiu úlohu (33%).

V neposlednom rade treba pripomenúť, že všetky hodnoty okrem *ochrany menšín* získali o niečo menší percentuálny podiel, aj keď bez zmeny hierarchie hodnôt.

TECHNICKÉ ŠPECIFIKÁCIE

Pokrytie:	EÚ28
Počet respondentov:	27 881 Európanov vo veku 15 alebo viac rokov
Metodika:	osobne
Terénny prieskum:	23. septembra až 2. októbra 2017, prieskum vykonala spoločnosť Kantar Public

Poznámka

Výsledky prieskumu sú odhady a ich presnosť závisí od veľkosti vzorky a zaznamenatej percentuálnej hodnoty.

V prípade približne 1000 pohovorov (veľkosť vzorky vo všeobecnosti používaná na úrovni členského štátu) sa reálna percentuálna hodnota pohybuje v týchto intervaloch spoľahlivosti:

Zaznamenané percentuálne hodnoty	10% alebo 90%	20% alebo 80%	30% alebo 70%	40% alebo 60%	50%
Prípustné odchýlky	+/- 1,9 bodu	+/- 2,5 bodu	+/- 2,7 bodu	+/- 3,0 bodu	+/- 3,1 bodu

PARLEMETER 2017: SILNEJŠÍ HLAS

Tento prieskum Eurobarometra Európskeho parlamentu (EP/EB 88.1) vykonala vo všetkých 28 členských štátoch Európskej únie od 23. septembra do 2. októbra 2017 spoločnosť Kantar Public.

Parlemeter 2017 monitoruje názory európskych občanov na členstvo v EÚ a jeho výhody, ich postoje k Európskemu parlamentu, jeho prioritám, opatreniam a poslaniu. Objasňuje aj úlohu EÚ pri riešení hlavných hrozieb a ochrane hlavných úspechov, ktoré občania oceňujú.

**Toto je publikácia
Oddelenia monitorovania verejnej mienky
Generálneho riaditeľstva komunikácie
Európskeho parlamentu.**

PE 608.741

ISBN: 978-92-846-1926-9

ISSN: 2529-7163

DOI: 10.2861/384301

QA-CE-17-001-SK-N

Za obsah tohto dokumentu nesú výhradnú zodpovednosť autori
a názory, ktoré sú v ňom vyjadrené, nepredstavujú
oficiálne stanovisko Európskeho parlamentu.

Dokument je určený najmä poslancom a zamestnancom EP na ich parlamentnú činnosť.

© Európska únia 2017